

▣

ARENYS, UN POBLE QUE ES MOU PER LA CULTURA

Informe sobre la Cultura a Arenys de Mar – 2014

ERC d'Arenys de Mar

Magda Bertran

ERC - Arenys de Mar

Setembre 2014

Introducció

Fa cultura el nen que assaja una i altra vegada, treballosament, els arpegis al piano, l'adolescent que aporrina amb totes les seves forces una bateria, el jove que balla en un esbart o en una colla sardanista, l'ancià que llegeix plàcidament assegut al balcó una tarda de diumenge. Fa cultura el casteller, el diable, el geganter i el que acut a la festa, el que compona un poema i el que el recita, el que pinta un quadre o modela una figura de fang al torn. A l'escola, el mestre imparteix cultura i també el professor a la Universitat o a la Secundària. Fa cultura el que escriu una crítica de teatre i l'actor que interpreta l'obra comentada, el director que la dirigeix, l'escenògraf que dissenya l'escena i el públic que ho va a veure. Fa cultura l'àvia que fa puntes o cuina amorosament una recepta tradicional i la que explica un conte, el turista que visita el Partenó a Atenes, la Tate Gallery a Londres o el palau de Dioclecià a Split. L'acròbata que camina per la corda fluixa, el trapezista i el pallasso també fan cultura. En un sentit extens, la cultura impregna gairebé totes les facetes de la nostra vida i l'enriqueix. No hi ha res més trist que el nou ric sense cultura, amb una perspectiva unidimensional de les coses; en canvi el que disposa d'un sòlid bagatge cultural pot no tenir una gran abundància de mitjans materials però, sens dubte, la seva experiència vital serà molt més enriquidora.

Finalment la riquesa cultural i material van de la mà com molt bé saben les oligarquies de certs països que s'esforcen en mantenir el poble en la ignorància. Un poble inculte, analfabet, és un poble que viu en la pobresa, fàcil de manipular i de fer anar pel camí que elles decideixen.

No és cap exageració afirmar que l'avenç cultural ve de la mà de les esquerres. Les dretes, per la seva pròpia naturalesa, es resisteixen a innovar; són conservadores. La cultura, gairebé sempre, és expressió d'una o altra ideologia o corrent. Recentment, n'hem tingut un molt bon exemple. Amb *Victus*, Sánchez Piñol ha escrit una novel·la històrica però ha fet també la vindicació d'un país. Lògicament, aquells que no reconeixen aquest país, censuren, destorben i dificulten la difusió de la novel·la, com ha fet l'Instituto Cervantes a Utrecht.

Pel que fa a l'àmbit municipal, la cultura té a veure amb la gestió dels equipaments ja existents a la vila o la ciutat, amb la decisió i la creació d'altres de nous dels quals se'n vegi la necessitat i amb l'extinció d'aquells que han quedat obsolets. Té a veure també amb el suport a les entitats que es mouen en l'àmbit de la cultura amb recursos monetaris o facilitant-los un espai on puguin dur a terme les seves activitats; amb el foment de tota mena d'iniciatives, ja sigui un concurs literari, o de teatre, o d'altres com Les Flors que va sorgir del propi Ajuntament arenyenc o bé recolzant iniciatives populars, algunes de tan alta qualitat com "La Pesta" que d'uns anys ençà forma part de la festa de Sant Roc.

Malgrat certes concomitàncies, en general, els àmbits de la Cultura, la Comunicació i l'Educació estan molt ben definits a nivell municipal. En canvi poden cavalcar-se

competències entre les regidories de Cultura, Joventut i Esports i també si se'n crea una de festes que no fa sinó recollir separadament l'àmbit de la cultura popular, de les festes i tradicions, de la resta d'activitats culturals.

Amb el present informe, s'ha pretès prendre el pols a la cultura arenyenca amb una sèrie d'entrevistes a actors destacats de l'àmbit cultural arenyenc, sobre els que consideren els aspectes més positius i més negatius de la cultura a Arenys, les seves idees i els seus anhels en els seus àmbits respectius i en el de la cultura en general.

En total, són catorze entrevistes, que tenen un valor intrínsec per si mateixes, en quant exposen la situació dels àmbits que encapçalen i també en conjunt perquè suposen una radiografia de la cultura a Arenys de Mar a nivell global.

Val a dir que mentre el que són els equipaments ja existents (el Museu d'Arenys format pel Museu Marès de la Punta, el museu Mollfulleda de Mineralogia i la col·lecció Josep Maria Pons i Guri, la Biblioteca Popular P. Fidel Fita, l'Arxiu Històric Fidel Fita, el Centre de Documentació i Estudi Salvador Espriu...), hi estan molt ben representats i la cultura popular també, les entitats, no. El projecte inicial era molt més ambiciós i incloïa un total de 34 entrevistes. Dit projecte s'inclou com a annex per si es veu més endavant la necessitat d'afegir-ne algunes més. Per sort, d'aquí a les properes municipals, al maig del 2015, encara hi ha temps per treballar-ho.

Les catorze entrevistes realitzades es van fer entre octubre de 2013 i agost de 2014; una de les preguntes plantejades, la relativa a la Casa de les Lletres ha quedat en aquest període, obsoleta en certa manera. Almenys, sembla que la possibilitat d'allotjar la futura Casa de les Lletres al convent de Les Clarisses ha quedat pràcticament descartada.

Tot i així, a l'entorn d'aquest projecte, alguns dels entrevistats han apuntat algunes propostes gens menyspreables. Així, el director de Ràdio Arenys, Josep González Bayo, proposa ubicar-la a La Raureta, un palauet, propietat de l'Ajuntament, que es troba davant per davant de l'IES Tres Turons. Pep Quintana apunta que la Casa de les Lletres d'Arenys podria ubicar-se a la casa de Salvador Espriu. És una idea gens menyspreable ja que per la visita de la casa de Salvador Espriu, convertida en una casa museu, podrien obtenir-se ingressos. En temps de crisi, un equipament que generi ingressos i no es limiti a absorbir el pressupost municipal, és per tenir-lo en compte.

També algú ha deixat caure la possibilitat d'aprofitar l'edifici Xifré, actualment gairebé en desús per a aquest fi. Marianne Farnov, del Grup Artístic Mitjanit proposa no una Casa de les Lletres sinó una Casa de la Cultura on es podés disposar d'espais de creació tant plàstica com per a grups de teatre, música o, per què no?, circ.

Montserrat Caba apunta també la possibilitat de crear un Centre Cultural on ubicar-hi aquells serveis que són coincidents en l'ús que en fan els usuaris i ens els interessos que els mouen a anar-hi (Biblioteca, Centre Espriu, Arxiu...)

Anem ara a veure en que coincideixen tant pel que fa a les qualitats i virtuts com a les mancances de la cultura a Arenys, els nostres entrevistats.

Arenys, un poble que es mou per la Cultura

Arenys de Mar és un poble que es mou per la Cultura. Com diu Mercè Cussó, la directora de la Biblioteca, “el tema cultural està molt viu, es fan moltes activitats, hi ha molt de moviment, ara hi ha moltes entitats que estan fent moltes coses”. Però la bona salut de la cultura a la nostra vila pel que fa a organització d’actes i a participació ciutadana és un fet constatat per totes les nostres entrevistades i entrevistats.

Així, Isabel Roig parla de la “riquesa del teixit associatiu”, Marta Bombí, una arenyenca que va viure gairebé vint anys en un poble de Girona assenyala que la diferència en la programació d’activitats culturals i la participació ciutadana entre aquell poble i Arenys és abismal i que una coneguda seva barcelonina, no troba pas a faltar la ciutat en aquest aspecte, doncs “viure a Arenys és viure en un poble amb agenda”. Encara que, Hug Palou, el director de l’Arxiu matisa que “la participació no és la mateixa pel que fa al consum cultural involuntari, aquell que no exigeix cap esforç llevat del de l’assistència, habitualment actes celebrats en espais públics a l’aire lliure relacionats amb celebracions tradicionals i populars o que demana la participació col·lectiva, sempre atractiva, si el comparem amb una altra activitat cultural on implicar-s’hi demana un esforç personal, un acte de voluntat individual, fins i tot una despesa econòmica. Certament les primeres atrauen més públic que les segones”.

Però aquesta inquietud, aquesta gran participació, en sí molt positiva, senyal que la Cultura a Arenys està ben viva, té com a contrapartida el fet que sovint els actes es cavalquen uns sobre els altres. Com assenyala Isabel Roig – i gairebé amb les mateixes paraules s’expressa Mercè Cussó – “el problema és que no es treballa massa coordinadament; hi ha dies que a la mateixa hora es fan dos tipus d’actes gairebé similars i amb un tipus de públic molt similar, per exemple, una conferència cultural o la presentació d’un llibre, i que es cavalquen. I això és una assignatura pendent que ha costat molt que es pugui resoldre i que és senzilla perquè hi ha una agenda comuna que tothom publica i clar que si veus que un altre ja ha programat doncs canvia el dia però no”.

En aquest sentit, molts dels entrevistats creuen que seria útil reviscolar l’extint Consell de Cultura, amb una funció “d’àrbitre i organitzador”.

Lluís Danès considera “interessant que hi hagués una espècie de Consell de Cultura, que la cultura no només depengués d’un tècnic i un regidor o regidora, que aquest Consell de Cultura també estigués vinculat a altres consells, o sigui crear xarxa; som un país el suficientment petit i amb suficientment pocs recursos i encara més en cultura, que hi ha menys recursos encara, com per poder-ne treure’n el màxim de sinèrgies compartides,

A Arenys hi ha molta gent que es dedica a la cultura però que no estan vinculats. I no estan vinculats moltes vegades per desconexió fins i tot dels que gestionen això, els regidors o tècnics. Per tant, un Consell de Cultura molt representatiu i molt transversal segurament aniria bé”, assenyala l’escenògraf.

Encara que no tothom n'és partidari. Hug Palou diu que no li veu el sentit a reviscolar un organisme que, “en el seu dia es va mostrar ineficaç”. Lluís Danès apunta així mateix que malgrat que la creació del consell podria ser una bona iniciativa “la gestió pot ser molt complicada. El fet que es barregi gent que munta l'aplec de sardanes amb el més contemporani en no sé què, de vegades, enlloc de crear unes sinèrgies positives, encara divideix més. És complicat. A nivell municipal al no tractar-se d'una gestió professional en tots els sentits i que tot depèn de la voluntat de la gent, es fa complicat”.

Per altra banda, Jordi Coll del grup artístic Mitjanit, dotaria d'altres funcions que no pas l'estricta coordinació de les activitats a aquest Consell. “El Consell de la Cultura més que en l'àmbit de la coordinació el veig a nivell de poble, de potenciar temes com, per exemple, el Museu de les Puntes. Veig que és interessant perquè donaria una estabilitat en el tema de la cultura, independentment dels polítics de torn. En les coses que són més identificatives d'Arenys hi hauria d'haver-hi un consell assessor, per a totes les actuacions públiques, com ara la compra de peces d'art o peces de mineralogia. Una altra funció del Consell seria la de control; no sé si saps que en el magatzem del carrer Sant Josep es diu que va desaparèixer molt de patrimoni del museu de la Biblioteca antiga, el museu Pons Guri. Però coses valuoses, de les excavacions de la Torre dels Encantats; després vidre català, ceràmica catalana... Hi hauria d'haver un consell que vetllés per aquestes coses”.

Passant a la valoració que es fa dels equipaments, no hi ha deficiències greus com sí que succeeix en entitats com els Seràfics, però sí que és comuna la queixa de manca d'espai. Aquesta és la principal queixa de la directora de la Biblioteca que és una aferrissada defensora de la Casa de les Lletres principalment per la manca d'espai que pateix actualment però, com assenyala Montse Caba, aquesta manca la pateixen diversos equipaments. “Recordem que la Biblioteca ha hagut de recórrer a un edifici extern on poder-hi ubicar la sala d'actes i una part del dipòsit-magatzem. El museu també es troba repartit en dos edificis. Malgrat que, tant un equipament com l'altre, s'han anat adequant a les seves necessitats, renovant les instal·lacions, etc., segurament necessitarien una reubicació en edificis pensats per a aquests usos i amb tots els recursos que actualment ofereix la tecnologia. Un altre servei que pateix de manca d'espai i condicions, des de fa molts, molts anys, és l'Arxiu Històric”.

Arnau Akhtar, des del punt de vista jove, es refereix també a un altre equipament, l'Espai d'Entitats, “una eina particularment útil per a entitats que no disposen de local propi, que no són poques. Ara bé, potser cal plantejar-se millor com s'assignen aquests espais, els temps que es cedeixen... No pot ser que hi hagi entitats esperant per entrar i altres que estiguin apuntades a l'espai però no l'utilitzin mai. Encara que el Centre Cultural Calisay és realment molt pràctic en el seu conjunt”.

També assenyala que “pel que fa al Teatre Principal s'agraeix molt que, quan es cedeix a associacions de la vila és facin descomptes per al seu ús. Veig molt positiva la fàcil disposició dels equipaments municipals per a les entitats del poble.”

Aquest posar facilitats alhora de cedir espais o en altra mena de peticions que fan les diverses entitats arenyenes als gestors culturals municipals és assenyalat també com un element positiu. Encara que en certs casos es detecta una certa falta de suport. Així, Arnau Akhtar considera que en l'àmbit de la cultura popular caldria “un suport més explícit de l'Ajuntament o les institucions. Està molt bé donar subvencions perquè es puguin realitzar festes i deixar marge de maniobra a les associacions per poder realitzar els actes al seu gust i manera, amb les seves idees, però també cal una predisposició de l'Ajuntament d'ajudar en allò que una associació no arriba o no pot arribar”.

I en temps de crisi, com a element negatiu, hi ha qui assenyala la manca de recursos o d'ajuts, si bé com diu el director de Ràdio Arenys, “ara mateix a l'àmbit de la cultura, manca el mateix que a l'àmbit de la sanitat que a qualsevol àmbit del sector públic que és l'estabilitat pressupostària. Com el CAP i com els hospitals i com els serveis socials i com les escoles estem patint el que pateix tothom que és la crisi. Tot i això aquí no ens podem queixar”.

En síntesi, per acabar aquest repàs a grans trets de la situació de la cultura a Arenys de Mar, es pot dir que malgrat certes mancances, gaudeix de força bona salut. I aquest és un excel·lent punt de partida, cara a una possible assumpció de les competències en cultura per ERC a partir de les properes municipals, a Arenys de Mar.

Les entrevistes

○ **GESTIÓ CULTURAL**

1.) Entrevista amb Isabel Roig, antiga regidora de Cultura per Iniciativa-Els Verds

1) Com veus la realitat cultural d'Arenys de Mar a nivell d'entitats, equipaments i participació ciutadana? Com la definiries?

Crec que seria clau que et miris el Pla d'acció cultural, el PAC, perquè hi havia una diagnosi a tots nivells; d'entitats, d'equipaments, com un DAFO, saps allò, de circumstàncies bones i actives i també de problemes. *(L'anàlisi **DAFO** és un mètode de planificació estratègica per a avaluar les Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats d'un projecte.)* Perquè, per exemple, si parléssim d'equipaments, està clar, el Centre Cultural Calisay és perfecte i fantàstic, com a hotel d'entitats, com a sala d'exposicions, com a lloc de participació i per activar entitats de tota mena. La Biblioteca ha quedat petita de nou però el futur és incert perquè hi havia la possibilitat de que pogués anar a les Clarisses, (en un principi en aquests moments està sobre la taula i prou) però la gràcia de la Biblioteca és la cohesió social que crea; que hi va gent de totes les edats, de tots els orígens i que s'hi fan moltes activitats, moltíssimes. La sala d'exposicions que hi havia petita, la sala Lloveras que era per artistes menys consagrats està tancada, crec que és perd una oportunitat important de que aquests artistes puguin exposar. El Calisay es preveu més per a col·lectius o per a grans artistes però no pas com una oportunitat per a gent que és més desconeguda.

El Museu és el que hi ha: són dues col·leccions molt genuïnes, la del Museu Marès de la Punta per un costat, i la de minerals del Museu Mollfulleda de Mineralogia, per un altre; són tan genuïnes que està clar; el públic que ve és molt específic; són gent molt interessada en un camp o en l'altre; en el cas de la mineralogia potser més d'estudiants i científics i en el cas del de les puntes més de gent que li interessa la tècnica. Però està clar, ens movem amb col·lectius molt específics en els dos museus. També el Centre de Documentació Salvador Espriu fa una tasca important d'investigació i de difusió i, està clar, aquest any dedicat a Espriu ha estat clau per a l'organització i per tirar endavant moltes activitats.

En el camp d'equipaments diria que de clau no me'n deixo cap. També els equipaments els trobaràs fil per randa en el PAC.

Pel que fa a les entitats n'hi ha moltes, hi ha una vida associativa molt rica; ara el problema és que no es treballa massa coordinadament; hi ha dies que a la mateixa hora es fan dos tipus d'actes gairebé similars i amb un tipus de públic molt similar, per exemple, una conferència cultural o la presentació d'un llibre, i que es cavalquen. I això és una assignatura pendent que ha costat molt que es pugui resoldre i que és senzilla perquè hi ha una agenda comuna que tothom publica i clar que si veus que un altre ja ha programat doncs canvia el dia però no, aquí a Arenys sempre passen aquestes coses.

Un incís. M'he deixat d'equipament gros el teatre Principal; molt bé la tasca que fa i que té de pendent gros l'ampliació: ha de créixer per la casa de Can Vives del costat encara que s'han de resoldre els temes del conveni amb la societat cultural L'Esperança per poder-ho tirar endavant. Aquest ens l'haviem deixat i és un actiu important.

2) Parlant d'equipaments encara, com veus específicament projectes en curs com la Casa de les Lletres?

Està clar, en aquests moments aquest projecte està aturat. La Casa de les Lletres era el projecte per anar a les Clarisses. S'havia pensat com un centre de documentació obert a tothom: la funció que en aquells moments es pensava que havia de tenir era reunir l'Arxiu Històric municipal, la Biblioteca, el Centre Salvador Espriu i d'altres autors locals; tot junt. En Ferran de Pol, en Vergés i molts altres. Hi havia gent que no veia clar que l'Arxiu anés allà però jo crec que sí; que quan algun investigador o algun visitant d'Arenys estigués interessat en fer alguna consulta, hagués estat molt bé poder tenir-ho tot a mà. Hagués estat perfecte. I tant. Que jo en aquests moments ho veig aturat, evidentment, però per circumstàncies diverses, i per com han anat desenvolupant-se aquestes. Érem molts que ho portàvem al programa per poder-ho tirar endavant i també són moments difícils per fer obra nova, per a equipaments milionaris. En aquest cas, depenia de l'operació urbanística que es podés fer entorn de les Clarisses però aquesta no s'ha concretat.

3) Com veus el moment concret de la cultura a Arenys de Mar?

Jo crec que les entitats salven amb escriu la vida cultural arenyenca. Són tan riques i programen tantes coses que el panorama realment no es pot descriure com a crític perquè hi ha una oferta il·limitada d'entitats i d'actes variats i al llarg de tot el calendari de l'any. També crec que és un poble molt actiu pel que fa a celebració de festes i esdeveniments al carrer. Si la programació, per exemple, de les festes de Sant Zenon o Sant Roc, per temes pressupostaris, ha baixat; en canvi, ha sortit més gent al carrer; se salva molt bé.

4) Què consideres més positiu de l'àmbit de la cultura en general a Arenys?

Jo crec que el teixit associatiu, eh? La quantitat de gent que dedica temps i esforços des del voluntarisme i l'anonimat perquè creu en Arenys i en la festa. Per exemple, el Sant Roc ha anat considerablement en augment, al sumar-hi la Pesta, al sumar-hi el Patronat,

han anat in crescendo tots els actes que s'hi desenvolupen; tot això jo crec que és un actiu importantíssim.

5) I el més negatiu de l'àmbit de la cultura en general a Arenys de Mar?

Potser també aquest viure del cofoisme, de que en sabem tant i que ho fem tan bé, i que no es poden fer més coses però sí diferents o més pensades, amb imaginació i no tant esperant en recursos. I després la falta aquesta de sumar esforços a l'hora de fer activitats que jo crec que se'n podrien fer moltes més de conjuntes en diferents col·lectius. No sempre, eh? No cal que una entitat sempre treballi de bracet amb una altra. Però en canvi, sí que sumant, segur que altres es podrien fer millor i més participades. Per exemple, ha desaparegut la Comissió de Festes des d'aquest mandat. També crec que és negatiu perquè era un grup allò voluntariós, que treballava, que pensava, que programava... que ara es va molt així a mata-degolla.

6) Quins creus que són els millors actius del teu àmbit en concret, de l'àmbit de la gestió cultural a Arenys i què es podria millorar?

Jo et remetria al PAC. El Pla d'acció cultural es va fer en un moment clau i va comptar amb la complicitat d'entitats de tota mena i persones de tota mena. Artistes, creadors, empreses culturals, els equipaments, amb gent de totes les entitats però des de les més joves a les més grans. I que la diagnosi i les línies d'actuació que es van establir es van complir tot i que en aquest mandat s'ha deixat sobre la taula i no s'està fent res. Es buscava arreglar tot això que jo ara t'assenyalava com a problema. La falta de coordinació. Per exemple, que el teatre no tingui nou públic perquè sempre hi va el mateix. I es van començar a fer un seguit de descomptes i d'abonaments per fer créixer i per crear nou públic. També es va mirar, per exemple, com treballar millor els equipaments. Es va crear com una taula de coordinació dels equipaments municipals. Per exemple, s'intentava que si es representava una obra en el teatre, que la biblioteca aquells mateixos dies programés llibres de l'autor, saps? Buscar complicitats sempre en tots els entorns. En el Pla ho trobaràs tot. Hi havia com unes 150 propostes d'actuacions concretes.

Hi va haver-hi un moment que una superfície comercial que es va interessar per comprar totes les Clarisses, i poder fer un supermercat i pisos a la part de zona verda, per entendre'ns i aleshores cedir a l'Ajuntament a canvi de requalificar els terrenys l'equipament de Les Clarisses i tota la zona que generàvem de claustre. Aleshores, és clar, ja teníem una subvenció de gairebé un milió d'euros de la Diputació concedida i en faltaven dos però està clar, quan es va plantejar això fa set o vuit anys, era viable. Ara és molt difícil.

Ara hi ha una altra opció però que és complicadíssima; que passa pels mateixos que voldrien fer un hotel a la plaça Lloveras, també adquirir el convent de les Clarisses però no com a biblioteca sinó com a centre d'exposicions. Està difícil. Però també et diré, això entre nosaltres però no pensant en Arenys, que quan veus la mar d'equipaments que s'han creat a l'època de la democràcia que molts ara no es poden mantenir, que han

quedat tancats com és el cas de València o de Santiago de Compostela que van fer una ciutat de la cultura, la meitat de la qual està tancada perquè no la poden mantenir. Obrir un gran equipament d'aquest tipus és interessantíssim i està molt bé però, està clar, vol dir personal, vol dir neteja, vol dir consum elèctric, vol dir manteniment del servei que estàs oferint i, està clar, tot això és bastant difícil.

(Parlem de turisme perquè es vol fer un hotel a la plaça Lloveras. Jo li comento que el propietari de El Rebost m'ha dit que considera un problema que a Arenys no hi hagi hoteleria perquè la gent no fa ús de la restauració. La Isabel m'ho rebut.) Diu l'Isabel que, per exemple, el restaurant de Lourdes funciona a les mil meravelles per les bones instal·lacions i la bona oferta gastronòmica *(hi estic d'acord perquè hi he anat diverses vegades)* o també l'antic "Bar del Puerto" i que el turisme que ve a Arenys de cap de setmana es mou molt en un entorn familiar, en activitats infantils. "Per exemple, la gent que ve al poliesportiu es queda a dinar". "Crec que el turisme arenyenc ha de ser el cultural i el vinculat al port, i aquest funciona, la gent que ve, per exemple, a fer la ruta d'Espriu es queden a dinar".

○ HISTÒRIA I PATRIMONI

II.) Entrevista amb Hug Palou, director de l'Arxiu Històric Fidel Fita, d'Arenys de Mar

1) Com veus en aquests moments el tema cultural a Arenys de Mar?

Es fan activitats que abasten un ventall ampli i la participació és elevada. Probablement amb això ens hauríem de donar per satisfets. Però una població que presumeix d'un passat i que llueix l'apel·latiu de setciències hauria d'imprimir al seus actes culturals un to que superés la superficialitat i l'autocomplaença que sovint són fàcils d'observar.

Entenc que el consum de cultura és molt divers i divergent, tampoc no pot ser d'una altra manera perquè hi ha gent amb interessos i afeccions de tota mena i, gairebé, facis el que facis atrauràs un tipus de públic; deixem de banda el nombre dels que atrauràs. Ara bé, no és el mateix el consum cultural involuntari, aquell que no exigeix cap esforç llevat del de l'assistència, habitualment actes celebrats en espais públics a l'aire lliure relacionats amb celebracions tradicionals i populars o que demana la participació col·lectiva, sempre atractiva, si el comparem amb una altra activitat cultural on implicar-s'hi demana un esforç personal, un acte de voluntat individual, fins i tot una despesa econòmica. Certament les primeres atrauen més públic que les segones, i no és una característica d'Arenys de Mar, sinó que es pot fer extensiva a la major part de municipis del nostre entorn o de les nostres característiques, i, també, ho

podem veure en poblacions més grans. La pregunta és si cal distingir entre aquests dos grups d'activitats, si exigeixen un tractament diferent a l'hora de ser "venudes", si és necessari cercar un punt de convergència dotant les primeres de rigor i informació veraç i a les segones d'un atractiu que potser els hi manca.

Si tot el ventall de possibilitats que ofereixen aquestes dues maneres de ser actiu culturalment, es gestionen d'acord amb uns paràmetres unívocs, és clar que sortirà afavorit un sol tipus d'activitats. Els esdeveniments culturals populars compten amb una elevada participació perquè no van adreçats a un sol tipus de públic. Si l'activitat és una mica més selectiva però inclou una visita, sigui guiada o no, l'èxit de participació és igualment important, característica que demostra interès, tot i l'esforç que demana, per petit que sigui, al que hi participa, fins i tot econòmic. Ara bé, altres manifestacions culturals com el teatre, la literatura, la història, la dansa, el cinema, les exposicions, per esmentar-ne només algunes, no tenen el mateix predicament, llevat d'aquelles en les quals hi ha protagonista local reconegut.

N'he fet esment de passada. També cal diferenciar entre les que tenen un cost econòmic per al que hi participa i les que no el tenen. Òbviament, juguen amb avantatge les activitats sense cost o bé que el cost sigui baix. Però això també es dona arreu: apuntar-se a la gresca no demana gaires càbales, i si és de franc..., però anar a veure una retransmissió d'òpera al Principal..., cal interès i afecció.

Seria important tenir dades de satisfacció de les activitats que tenen menys participació, per veure que es pot millorar.

En resum, no dic res que no sigui conegut i sabut. Si ja ens està bé, perquè no pot ser d'una altra manera, doncs res a dir. Participació i rigor no haurien d'estar renyits.

Abans de parlar de les entitats, un incís. La poca implicació de l'Ajuntament en la preservació i difusió del patrimoni cultural, tant material com immaterial, a banda de les responsabilitats i tasques que es realitzen des del equipaments dipòsit d'aquest patrimoni com són l'Arxiu, la Biblioteca i el Museu. No hi ha un projecte d'Ajuntament en aquest sentit i sí descoordinació entre les àrees de l'Administració que en un moment o un altre de la gestió diària toquin temes relacionats amb el patrimoni.

Pel que fa a les entitats i associacions, són de calibre molt diferent, adreçades a públics concrets en molts casos. Hi ha les que viuen i les que malviuen i s'acaben esllanguint. No pots comparar els Seràfics amb l'entitat que hi ha darrera de La Pesta, per exemple, o comparar tot el que es mou per Sant Roc amb el que programava fins no fa gaire l'Ateneu. A les entitats no n'hi ha prou amb idees, cal que la gent hi estigui implicada, comptar amb suficients mitjans i amb ganes

que funcioni; que algú estiri i la resta segueixi. En ocasions les juntes tenen bones idees i són els associats els primers en posar pals a les rodes.

Es creen entitats per a una sola activitat o bé per a una sola temàtica d'estudi, sistema que ha tingut un cert èxit: el cas del Grup Búnquers o bé la iniciativa dels Escuts de Pany. Són poca gent i l'activitat respon a un interès personal, per a la qual no cal, pràcticament, cap mena d'infraestructura i les despeses són poques. El resultat entra més en l'esfera de la satisfacció personal que no en la cerca d'un públic. És lloable una iniciativa privada empresarial com Sinera Cultura, però hi ha productes amb qualitat aparent que els manca rigor i, si al client tant li és...

Fa poc em parlaven de crear un centre d'estudis com l'antic Centre d'Estudis Josep Baralt, però sense saber ben bé com s'hauria de concretar: abast temàtic, tipus d'activitat, avantatges de formar-ne part..., fins i tot amb la possibilitat d'aglutinar petites entitats culturals creades els darrers anys, perquè una entitat més gran cobris més fàcilment les necessitats de moltes de petites (administració, infraestructura...).

Hi ha el tòpic de la manca de coordinació entre les entitats i amb les institucions a l'hora de programar activitats. Ricard Ferran ha volgut reivindicar la idea de tornar a constituir un Consell de Cultura per evitar-ho. Sempre volem recuperar coses que en el seu moment van acabar demostrant-se ineficaces, pel perfil dels seus components i la finalitat del propi Consell, i que el pas del temps en magnífica el record positiu. Hi ha gent per a tot, el fracàs d'una activitat és organitzatiu de la pròpia entitat, de manca de previsió i de mala programació, de que és poc atractiu... i de que a la gent els pot agradar més badar amb una cervesa al davant en una terrassa en mig de la Riera que posar-se a fer segons quina cosa. Dies de la setmana, hores de les activitats, que siguin activitats individuals o col·lectives, poder-les fer sol o acompanyat, pot incentivar o frenar la participació i, en conseqüència, l'èxit d'una activitat, perquè l'èxit o el fracàs el mesurem amb els guarismes de la participació / assistència i, potser, no sempre hauria de ser així.

Es troba a faltar algun tipus de publicació periòdica, sigui informativa, sigui amb articles d'opinió, sigui amb estudis, sigui amb una mica de tot. També, que l'Ajuntament no tingui una línia de publicacions i que no s'hagi avaluat amb prou seriositat la possibilitat d'una publicació periòdica en suport electrònic on els diferents equipaments culturals municipals hi puguin participar. Altrament, on han quedat els Quaderns d'Estudis Arenyencs? Caldria avaluar si mantenir el contingut monogràfic, donar cabuda al miscel·lani o combinar ambdós.

Comentar, també, la repercussió que han tingut entitats com l'Aula d'Extensió Universitària i, més darrerament, l'Esplai de la Gent Gran, en relació amb la programació i l'èxit de determinat tipus d'activitat cultural. Tenint en compte que l'edat mitjana dels assistents en activitats com les conferències i les presentacions de llibres és elevada, les seves programacions han restat

públic en activitats semblants organitzades per altres entitats, com si aquelles persones d'edat ja tinguessin coberta la ració de cultura amb el que es programa en una d'aquelles entitats esmentades, de les quals en són socis.

2) **Com valoren específicament els equipaments i recursos a nivell municipal?**

Pel que fa als equipaments, aquí no anem tan bé. Val a dir que els equipaments i les infraestructures de les entitats, de vegades, són una mica precàries, el que pot dificultar fer propostes atractives per al públic i, consegüentment, subsistir. Aleshores, tant les entitats com les propostes que parteixen de l'Ajuntament, convergeixen en els dos únics equipaments que reuneixen condicions, sinó òptimes si més que acceptables: la sala d'actes de la biblioteca i el Teatre Principal. La resta d'espais tenen mancances.

Haver de recórrer als espais d'altres té avantatges i té inconvenients. Els avantatges estan en relació amb tot allò que té a veure amb el manteniment i el personal, fonamentalment; els inconvenients estan en relació amb el protagonisme que pren el cedent, fins al punt de poder confondre fàcilment al públic assistent en relació amb qui organitza què. L'exemple més clar és el que l'entitat X pot fer a la biblioteca, on el protagonisme el pren la biblioteca i l'entitat organitzadora queda pràcticament diluïda.

Pel que fa específicament als equipaments que són dipòsit cultural, la situació és precària. Quan es va inaugurar la biblioteca hom ja opinava que l'immoble havia quedat petit. Actualment, les biblioteques s'han convertit en espais d'esbarjo (vídeos, Internet, música, lloc de trobada...). Per això, el seu nombre d'usuaris és increïblement alt, fins i tot podríem dir que anormalment alt. Està clar que a banda dels usuaris que hi van a llegir, estudiar o a buscar llibres i altres documents, s'hi sumen els assistents a totes les activitats extres que es fan a la sala de conferències, siguin o no organitzades per la biblioteca. Amb aquesta filosofia de caràcter i de funcionament és obvi que es tracta d'un equipament amb limitacions i que en un canvi d'ubicació seguiran produint-se.

El Museu també té problemes de creixement, i un contenciós amb la Societat Coral L'Esperança resolt, temporalment, amb la compra de la casa veïna per a ús del Principal. Però hi ha un conveni signat de fa anys que en un moment o altre caldrà fer-hi front amb ganes de trobar-hi una solució. En tot cas, caldria saber si el Museu podrà seguir a l'Hospital Vell, per les pròpies limitacions de l'immoble, o no i, en tot cas, amb quines possibilitats de trasllat s'hauria de treballar de cara al futur. D'altra banda, l'exposició permanent de puntes és una oferta que ha quedat antiquada i les exposicions periòdiques han de ser, per força, de petit format. Hi ha la previsió d'un espai museístic a la zona portuària, que, si es tira endavant, segurament esdevindrà una proposta adulterada.

Pel que fa a l'Arxiu, les mancances són endèmiques. L'equipament no reuneix condicions de conservació preventiva de la documentació, els dipòsits són insuficients, no es compta amb molls de descàrrega ni amb espais per a dipositar ni tractar documentació que necessiti tractament antifongs abans de tractar-la tècnicament, tampoc no hi ha espais de treball tècnic ni zones polivalents aptes per a petites exposicions ni activitats relacionades. Tampoc no es disposa de personal tècnic qualificat en nombre suficient per fer front a la diversitat de responsabilitats que corresponen a l'arxiu.

I, malgrat totes aquestes mancances, l'Arxiu arenyenc és el quart de la Xarxa d'Arxius de la Diputació de Barcelona en nombre d'usuaris i en nombre de consultes, dels més de 200 municipis adherits a la xarxa, amb unes grans diferències de mitjans.

Finalment, fer esment de la sala municipal d'exposicions. Tot i ser un espai que s'ha dignificat i millorat en les seves condicions expositives, té l'inconvenient que només admet exposicions de petit format i sense possibilitat de compartimentació ni polivalència d'espai. La programació és extensa, però les exposicions són de molt poca durada i amb uns horaris d'obertura limitadíssims que encara redueixen més la durada. A banda de les limitacions de l'espai, hi ha municipis que compten amb un consell assessor de la sala municipal d'exposicions, amb expert en art i comunicació, que seleccionen les propostes i en determinen la durada.

3) Com creus que s'haurien de concretar projectes en curs com la Casa de les Lletres (altres...)?

Em fa l'efecte que és un projecte en el que no s'hi ha cregut. Falta que la Casa de les Lletres arribi a concretar-se; molts projectes queden en paraules. De fet, un projecte, si no hi ha voluntat de tirar-lo endavant, no és un projecte.

La idea original ha anat canviant. Inicialment, s'havia pensat només per a la biblioteca; després s'hi va afegir el CDESE, el centre d'autors arenyencs (!), l'arxiu. En el seu moment vaig mostrar la meva disconformitat a què l'arxiu hagués de compartir espais, perquè malgrat millorar temporalment, les possibilitats de creixement i millora interna serien inexistents, més encara compartint espai amb la biblioteca. El darrer episodi, i d'això ja fa temps, va descavalcar l'arxiu per manca d'espai per a la biblioteca.

El ser de la Casa de les Lletres és solucionar els problemes d'espai de la biblioteca, bé que les Clarisses no és tant gran com pugui semblar. Probablement ni el CDESE hauria de deixar el pavelló Sert. Qualsevol servei que comparteixi espais amb la biblioteca estarà condemnat a l'encotillament, perquè les necessitats de la biblioteca, amb les estadístiques que difon, sempre estaran per sobre de les de qualsevol altra servei. D'altra banda, quan inicialment s'hi volia

incloure l'arxiu, es partia de la fragmentació de l'arxiu municipal, perquè només es volia donar cabuda a la documentació històrica, sense tenir en compte les necessitats d'un servei d'arxiu.

Probablement, no és el millor moment per embarcar-se en una aventura d'aquesta mena. Però també és clar, com he manifestat en una pregunta anterior, que tots els equipaments municipals de dipòsit cultural tenen unes grans mancances a les que tard o d'hora s'hi haurà de fer front. Quan abans es comenci millor, perquè permetrà madurar bé la viabilitat dels projectes i fer-los realitat poc a poc.

4) Què consideres més positiu en l'àmbit de la cultura en general?

Com ja he dit, el més positiu és la iniciativa i la participació; encara que la gent participi molt d'un determinat tipus d'acte en detriment d'altres. Per exemple, a la presentació d'un llibre sobre el Vescomtat de Cabrera, hi van assistir poc més d'una dotzena de persones o, més darrerament, a un sobre la guerra civil de 1936-1939 a la comarca, amb unes seixanta pàgines dedicades a Arenys de Mar, ni hi arribàvem. En canvi, poden ser temes que suscitin debat a la ràdio o a les xarxes socials. Quan el contingut és popular molt bé; ara si marxés del que és popular, la participació baixa en picat. I quan es tracta d'actes no populars, amb un cost econòmic, només té èxit quan es munta una activitat relacionada amb algú molt conegut a nivell local o general.

5) Què et sembla més negatiu en general?

El més negatiu em sembla la falta de mitjans, la falta de projecte, el desinterès i la manca de sensibilitat pel patrimoni, la manca de coordinació entre les diverses àrees de l'Ajuntament que en un moment o altre poden "tocar cultura", fins i tot, la indefinició d'àmbits d'actuació. No sé si un Consell de Cultura seria la solució de tots els mals, que són molts i diversos.

6) Quins consideres que són els millors actius en el teu àmbit concret?

Els millors actius en el meu àmbit en concret es el patrimoni documental que l'arxiu conserva, gestiona i difon. Un patrimoni valuós, nombrós i divers, amb un abast cronològic de més de mil anys, des del s. X fins a l'actualitat, i en pràcticament tots els suports en què es pot presentar la informació escrita o en imatge: pergamí, paper, vidre, suro, suports magnètics, electrònics... I també, la idiosincràsia que l'arxiu ha adquirit amb els anys com a lloc d'intercanvi d'idees i conversa, i el servei que adreçem als usuaris, personal i d'una alta qualitat. Una cosa i l'altra fan que siguem un dels arxius municipals de la província de Barcelona amb més usuaris i consultes.

Tot i les mancances endèmiques assenyalades anteriorment, anem avançant per l'eficiència que hem adquirit en haver de fer front al que no ens permet ser eficaços. Treballem en projectes a

molt llarg termini, als que anem donant forma molt a poc a poc. Per exemple, estem digitalitzant, amb l'ajut de la Diputació de Barcelona i de plans d'ocupació, diverses sèries documentals: actes, decrets, col·leccions fotogràfiques, padrons... , alhora que treballem en el disseny d'una web pròpia on penjar aquesta documentació. Intervenim en el disseny d'un sistema de gestió de la documentació administrativa, amb al·laboració de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents, tirem endavant programes de restauració de documents... Però la manca de personal tècnic propi resta continuïtat a alguna iniciativa i el tractament i millora dels instruments de descripció de la documentació històrica sempre va quedant.

També ens falta saber donar ressò mediàtic a alguna notícia curiosa, que la gestió del dia a dia amb els mitjans dels quals disposem no ens facilita. El més sobresortint darrerament, publicat al web municipal, ha estat identificar un ex-libris desconegut dibuixat pel pintor Juan Gris, a les col·leccions de l'Arxiu. D'aquest ex-libris, n'ha fet un estudi Aitor Quiney Urbieto, investigador de la Biblioteca de Catalunya, amb el títol Juan Gris, un exlibris desconocido para Francisco Villaespesa. Aquest treball ha estat publicat a «Moralia. Revista de Estudios Modernistas», publicació periòdica de la Casa-Museo Tomás Morales de la ciutat de Moya, Gran Canària.

7) Què et sembla que manca en el teu àmbit concret?

Tenint en compte el que ja he dit, tot es resumeix en dues paraules: mitjans i comprensió.

L'Arxiu és un servei públic de caràcter administratiu que garanteix l'accés del ciutadà a la informació pública i és la manera que té aquest ciutadà de controlar i fiscalitzar l'acció del Govern i de l'Administració (en aquest cas govern i administració municipals), no sempre ben vist, és clar.

A l'Arxiu li manca equipament i mitjans per poder fer correctament la feina, fins al punt que el compliment de la legislació arxivística vigent és molt parcial. Cal ser conscient que si l'arxiu municipal compta amb els mitjans adients per poder funcionar d'acord amb els requeriments de la llei, el primer beneficiat serà la pròpia Administració pública de la qual depèn, el seu funcionament, i el ciutadà. L'arxiu és clau perquè l'Administració pública funcioni, a banda del vessant cultural que té. Però la manca de cultura arxivística porta a que aquest paper clau no s'entengui i, per tant, a que l'Arxiu municipal d'Arenys de Mar no es doti de suficients mitjans. Potser tampoc no hem sabut comunicar aquest paper.

És obvi que si hi ha compressió i sensibilitat, els mitjans s'hi acaben posant. En primer lloc, comprensió i respecte davant de les necessitats i les tasques d'un servei públic que conserva, gestiona i posa a l'abast una part del patrimoni documental de Catalunya.

Tan m'és qui governa, el que reclamo és confiança en els tècnics. Amb el govern anterior vam poder donar un impuls inicial a diverses mancances gràcies a la sensibilitat d'un regidor, que no era el de cultura; en quatre anys es va avançar molt més que en els vint-i-cinc anys anteriors.

Dependre dels vaivens de la política i de la sensibilitat individual és un perill, perquè vol dir que no hi ha comprensió per part de la pròpia Administració ni del Govern en conjunt, i, el que tens avui, demà qui sap?

III.) Entrevista amb Neus Ribas Sanemeterio, directora del Museu d'Arenys de Mar

1) Com veus en aquests moments el tema cultural a Arenys de Mar?

Si em centro en el Museu, cal potenciar la imatge cultural del Museu a l'exterior. Respecte a l'activitat cultural, Arenys de Mar sempre disposa d'una agenda molt àmplia que sempre s'ha considerat que cal racionalitzar. Penso que un dels esdeveniments més interessants i que cal reforçar és el Festival de Jazz.

2) Com valores específicament els equipaments i recursos a nivell municipal?

Tots els equipaments culturals tenen alguns problemes d'instal·lacions. El pressupost en general de cultura ha disminuït, caldria revisar de nou aquests pressupostos.

3) Com creus que s'haurien de concretar projectes en curs com la Casa de les Lletres (altres...)?

No puc comentar massa cosa de la Casa de les Lletres, tinc coneixements molt bàsics d'aquest projecte.

4) Què consideres més positiu en l'àmbit de la cultura en general?

Si et refereixes a Arenys de Mar, crec que entre la població hi ha força interès pels temes culturals i prou relleu generacional. Aquest fet caldria mantenir-lo i potenciar-lo amb treballs en col·laboració amb les escoles.

Afortunadament les escoles públiques d'Arenys de Mar són molt receptives en aquest punt, però potser cal treballar més conjuntament.

El teixit associatiu és fort i són bones notícies que una editorial com El Setciències hagi reeixit.

5) Què et sembla més negatiu en general?

Fa uns anys es va fer un Pla General de Cultura que no s'ha aplicat. Penso que caldria recuperar-lo i pensar en treballar amb un Pla de més d'un any.

Respecte als tècnics, cada cop estan més pressionats per normatives i burocràcia que fa que la feina com a tècnics de cultura sigui cada cop menys significativa.

6) Quins consideres que són els millors actius en el teu àmbit concret?

Un equip de treball consolidat que cal reforçar. La xarxa associativa.

7) Què et sembla que manca en el teu àmbit concret?

El Museu necessita una remodelació dels edificis, un pla museològic i augmentar l'equip de personal: un conservador i un administratiu.

IV.) Entrevista amb Montse Rodríguez Fita, comissària de l'exposició sobre el tricentenari a Arenys

1) Com veus en aquests moments el tema cultural a Arenys de Mar?

Penso que Arenys de Mar té una oferta cultural força àmplia i diversificada.

2) Com valores específicament els equipaments i recursos a nivell municipal?

Amb un 7 o un 8 en global, sempre n'hi ha algun que està millor que algun altre. Per exemple, les instal·lacions de l'Arxiu Històric Municipal es podrien millorar bastant.

3) Com creus que s'haurien de concretar projectes en curs com la Casa de les Lletres (altres...)?

No ho sé, penso que el tema de la Casa de les Lletres deu necessitar una inversió molt elevada i potser no és tant necessari.

4) Què consideres més positiu en l'àmbit de la cultura en general?

La diversitat cultural; penso que hi ha una bona oferta en general i per a força gustos: infantil, música, tertúlies, xerrades, presentacions de llibres...

5) Què et sembla més negatiu en general?

Potser la manca d'ajut a iniciatives joves; per exemple, el FEM Ateneu estava molt bé i no ha tingut continuïtat, no sé si és per manca de suport o de pressupost; era una oferta musical molt bona, variada a una preus molt populars, però clar, potser no sortia a compte

6) Quins consideres que són els millors actius en el teu àmbit concret?

La riquesa del patrimoni històric i artístic d'Arenys, realment valuós.

7) Què et sembla que manca en el teu àmbit concret?

Com ja he dit millorar les instal·lacions de l'Arxiu Històric que té un fons documental molt important.

○ **LLETRES**

V.) Entrevista amb Mercè Cussó, directora de la Biblioteca Popular P. Fidel Fita, d'Arenys de Mar

1) Com veus en aquests moments el tema cultural a Arenys de Mar?

Home, en aquests moments jo penso que el tema cultural està molt viu, es fan moltes activitats, hi ha molt de moviment, l'Ateneu ha fet una revifalla; vull dir que hi ha moltes entitats ara que estan fent moltes coses; jo penso que és un moment bo. El que potser, des del meu punt de vista, hi hauria d'haver una coordinació més acurada entre les entitats per no fer coses el mateix dia a la mateixa hora i per compartir recursos; per exemple que si la Biblioteca fa l'hora del conte el dijous, que una altra entitat no programi l'hora del conte el divendres... aquestes coses que penso que hem d'anar

sumant esforços i no anar en *plan* de competència de qui fa més, qui fa menys, i treballar en això que ara està tan de moda, la transversalitat. Hem de sumar esforços i hi ha d'haver una millor coordinació; l'altre dia hi havia tres o quatre actes a la mateixa hora o amb mitja hora de diferència i això no pot ser. Si una cosa està programada per un dia i una altra entitat també té una activitat prevista, hi hauria d'haver un organisme a nivell de regidoria de Cultura o del Consell de Cultura, que arbitri i digui: "Mireu de fer-ho uns a una hora i els altres a una altra hora", perquè hi ha un públic potencial que potser li interessarà anar a les tres coses, i hauran de triar-ne una en detriment d'una altra. Jo penso això.

Però el Consell de Cultura actualment no existeix. Com ho veuries tu que es tornés a crear?

Anys enrere havia existit però després es va diluir. De que es tornés a crear, penso que tot el que sigui aglutinar col·lectius amb l'objectiu de millorar la cultura com a última instància a mi em sembla bé. Ara, està clar, si són col·lectius que no funcionen, doncs val més que no. Però jo penso que sí que podria fer una molt bona tasca si realment sabés quina ha de ser la seva missió, perquè està clar, aquí també falta una mica d'organigrama, a nivell de dir, la regidoria de cultura, les entitats, a veure, com s'entrellaça tot plegat, no? Faltaria una mica d'organització, de posar les coses al seu lloc. Ara hi ha molta activitat, molt de moviment però potser no està la cosa ben delimitada, no?

2) Com valdria específicament els equipaments i recursos a nivell municipal?

Bé, jo et parlaré de la Biblioteca que és el que conec. La Biblioteca tal com està en aquests moments no pot seguir. Perquè no hi cabem, no podem desenvolupar tot el que nosaltres voldríem desenvolupar... La Biblioteca d'Arenys va ser, a la comarca, la primera en posar-se al dia amb la informatització quan abans tot era manual i ara ens estem quedant a la cua perquè no tenim prou espai. Segons els estàndards, n'hauríem de tenir el doble. I s'ha de buscar una solució ja. Penso que Arenys és un poble que ha d'apostar per la Cultura perquè no pot apostar per altres coses, perquè no té... no hi ha una indústria, no hi ha altres coses per les que pugui apostar. Jo penso que Arenys té prou patrimoni per apostar per la Cultura, ajuntant la gastronomia, la cultura... Cada lloc ha de buscar el seu espai. I penso que per a Arenys el seu espai és tot el patrimoni que té que és molt i molt ric. Jo no conec cap altra població que tingui tanta riquesa cultural a nivell de patrimoni, d'escriptors destacables; a molts nivells. I això és una riquesa que hem de saber explotar. I és una riquesa que ens pot diferenciar d'altres municipis i això va lligat amb la biblioteca i la Casa de les Lletres. Penso que apostar per la Cultura és apostar pel futur de la població i apostar per les noves generacions. Quan un poble és més culte va més bé.

Si pensem, per exemple, que, en aquests moments, nosaltres depenem de la Diputació de Barcelona perquè estàs dins la xarxa de biblioteques de la Diputació; la Biblioteca és municipal però està cogestionada per la Diputació i l'Ajuntament. En aquests moments, la Diputació de Barcelona, en els únics serveis que han incrementat el pressupost és en

biblioteques i en serveis socials. En biblioteques s'ha augmentat el pressupost. Què vol dir això? Que un organisme a nivell supramunicipal creu que s'ha d'apostar per la Cultura. I penso que a nivell d'Arenys també s'hauria d'apostar per la Cultura. Quan algú pot dir és que la Casa de les Lletres són molts diners, ara no és el moment... No. És el futur. I sinó ho fem ara, perdrem el tren. I si perdem el tren, des del meu punt de vista, passaran 10, 15 anys que estarem estancats. I penso que val la pena fer un esforç a nivell de buscar les complicitats, que ja les podem trobar i tirar endavant i donar un cop de cap i dir va, doncs apostem per això, perquè actualment, el tema doncs de la manca de treball, totes les dificultats econòmiques que hi ha; la Biblioteca és un servei que la gent hi pot anar gratuïtament. Hem de potenciar això; les biblioteques són llocs de trobada on es poden fer moltes activitats per a segons quines tipologies de col·lectius; gent en risc d'exclusió social a nivell de formació; tot això es pot fer des de la Biblioteca municipal. Però sinó tenim un equipament que això pugui acollir-ho, no ho podrem fer. Per tant, la Biblioteca no és una cosa elitista; és un punt de trobada. Tota la gent immigrada quan arriba a Arenys venen aquí perquè tenen Internet gratuït però està clar, tenim pocs ordinadors d'Internet perquè no tenim més espai. És que ens perdem moltes coses perquè no tenim més espai. Sinó podríem tenir més recursos perquè al estar sota el paraigües d'una institució supramunicipal com és en aquest cas la Diputació, ens podrien donar més recursos si tinguéssim on posar-los però és que no tenim més espai. Anem ofegats. La Biblioteca s'ha quedat petita. Quan es va inaugurar ja es va dir que era petita. Ara s'ha de fer una aposta de futur. Malgrat les dificultats econòmiques s'ha d'apostar per la Biblioteca perquè és la única manera que tota una sèrie de gent al voltant pugui tenir uns serveis adequats.

I ho torno a repetir. Sinó es fa ara, perdrem aquest tren i si perdem aquest tren passaran 10 o 15 anys abans no haurà tornat a engegar la maquinària de la superació de la crisi. Ara és el moment oportú per encarrilar el tema; t'ho dic amb coneixement de causa. Sinó es fa ara passaran 10 o 15 anys i quedarem a la cua de tota la comarca. Perquè ara a la comarca hi ha unes biblioteques molt potents; Masnou, Premià de Mar, Premià de Dalt, Vilassar de Mar, Mataró que n'hi ha dues, Sant Vicenç de Montalt, Tordera, Canet... I nosaltres ens estem quedant a la cua.

La biblioteca és el futur. Permet aglutinar tota una sèrie de col·lectius. Penso que la Biblioteca està infrautilitzada, té molta més potencialitat però, està clar, no tenim els espais. Per exemple, podria haver-hi un espai per als nadons, però l'hem de tenir. Un espai en condicions per als nadons i les famílies. Però no el tenim.

3) Com creus que s'haurien de concretar projectes en curs com la Casa de les Lletres i altres?

La Casa de les Lletres hauria d'aglutinar el patrimoni de tots els escriptors arenyencs; tots, tots, tots. I hauria d'estar doncs accessible. Aquí ja en tenim molts però està clar, la Casa de les Lletres hauria d'aglutinar-ho tot. Per aprofitar els recursos i optimitzar-los.

És a dir, funcionar no només com a biblioteca sinó també per dir-ho així d'arxiu d'autors arenyencs. Al marge de l'arxiu històric, l'arxiu administratiu, que és una altra

cosa, però està clar, aquí hi entra el Centre Espriu, per exemple.. Bé, la Casa de les Lletres està contemplat que en un futur doncs el Centre Espriu també hi sigui. Perquè s'han d'optimitzar els recursos...

Abans tot estava deslligat. L'oficina turística: una persona; el punt d'Informació Juvenil: una persona. Això no pot ser. A l'estranger, a les biblioteques dels països nòrdics que són el nostre mirall, a la biblioteca hi és tot: hi ha la biblioteca, l'oficina de Turisme, el centre d'informació local... tot. Allà hi és tot. I fins i tot allà et venen les entrades de totes les activitats que es fan en aquella població. És sumar esforços. Està clar, amb el nostre model quan la persona de l'oficina de Turisme té un problema, s'ha de tancar l'Oficina de Turisme. Això no pot ser. Un servei públic no s'ha de tancar perquè una persona tingui un problema. Per tant, ha d'haver-hi un equipament potent com pot ser la Biblioteca i al voltant altres departaments, altres serveis. O sigui, tens un nucli de persones amb una formació que en un moment determinat si aquella persona específica d'aquell servei no hi és, una altra pugui donar la informació i no es perdi. I no donar la imatge de perquè una persona està de vacances o està malalta o pel que sigui, tenir el servei tancat. Això no pot ser de cap manera.

I quan dic això no vull dir que la Biblioteca o jo perquè està clar, les persones passem, els equipaments queden. No vull dir: "Jo vull dirigir-ho tot". No; ben organitzat; cadascun a la seva parcel·la, amb les coordinacions corresponents i cadascun la seva responsabilitat. Per exemple, tema Espriu: Montse Cava. Oficina de Turisme: la persona de l'Oficina de Turisme. Tema Jove: la persona de tema jove. Però amb una interrelació que en un moment donat un pugui fer el paper de l'altre. I tot això és qüestió d'encaix, d'organigrama, d'encaix...

I les coses ben coordinades. A la llarga estalvies diners. Més que obrint "xiringuitos" que dic jo. L'oficina X amb una persona amb un pla d'ocupació. I quan marxi aquesta persona, què? Ha d'haver-hi gent amb permanència, amb una formació.

La imatge dels equipaments culturals és la imatge de la població i és la imatge de l'Ajuntament perquè, en el fons vull dir, som equipaments municipals. I a més hi ha una altra cosa: hi ha coses que no hem d'oblidar que els ajuntaments fins ara les han fet per suplències però no en tenen l'obligació. En el cas de la Biblioteca sí que en tenen l'obligació. D'acord amb la Llei de bases del règim local, l'Ajuntament té l'obligació de mantenir una biblioteca; a partir d'un determinat nombre d'habitants. Si l'Ajuntament veu que no ho pot fer tot, no vulguis fer-ho tot; fes el que et correspon. I la Biblioteca li correspon per llei.

4) Què consideres més positiu i més negatiu en l'àmbit de la cultura en general a Arenys de Mar?

Més positiu, actualment, la gran afluència d'activitats que es fan, cosa que vol dir que hi ha moviment a nivell d'entitats, això és el més positiu. El més negatiu, la manca de coordinació. Per exemple, nosaltres la setmana passada vam programar una activitat que quan es va entrar a l'agenda d'activitats municipals no n'hi havia cap més. Doncs

després, a l'hora de la veritat, en coincidien tres o quatre. Això va ser divendres passat: Una conferència sobre "Arenyencs pretèrits", gent d'Arenys que en el passat havien fet coses per a la població, estava també prevista la presentació d'un llibre de Matthew Tree que al final es va anul·lar i la inauguració d'una exposició al Calisay. Això no em sembla bé. I dies enrere hi havia una activitat d'Espriu aquí a la Biblioteca, hi havia una inauguració d'una exposició i una altra cosa no sé on; tres coses el mateix dia i a la mateixa hora; això no va. És absurd, per exemple, que la Biblioteca faci l'hora del conte el dijous i una altra entitat faci també l'hora del conte el divendres. Tenim quinze mil habitants i els que es belluguen són molts menys. I sempre són els mateixos. Cal una mica d'ordre en bé de tots, perquè és matar aquella activitat, després hi ha activitats a les que no hi va ningú. Només demano que sumem esforços i dintre del que es pugui, intentar coordinar-nos. Saber, per exemple, que el primer divendres de cada mes s'inaugurarà una exposició al Calisay. Llavors, aquell divendres a la Biblioteca no programem res a les 8 de la tarda o no programem res aquell dia. És tan senzill com coordinar coses. I dir: Qui fa activitats culturals a Arenys? L'Ajuntament té aquestes coses fixes i les entitats aquestes altres coses. I dir: anem a sumar esforços. No anem a competir.

Així tu estaries a favor de la creació del Consell de Cultura sobretot a efectes d'aquesta millor coordinació...

Sí, i tant i tant. Per exemple sobre el 1714 la Biblioteca i el Museu estem fent activitats. Doncs les entitats que ho volguessin, sumar-s'hi. I, per exemple, podríem compartir la publicitat. Aprofitar els cartells. Sumar esforços. I a la llarga estalviar esforços. I diners. Estalviar recursos humans i recursos econòmics

5) Quins consideres que són els millors actius en el teu àmbit concret?

Els millor actius és tot el patrimoni que hi ha, que en aquesta població, el patrimoni bibliogràfic que tenim és d'una riquesa incalculable i tot això posar-ho a disposició de tothom i apart, tot el potencial, totes les coses que es podrien fer amb unes altres condicions d'espai. Que és un potencial molt important.

6) Què manca en el teu àmbit en concret?

Espai. Un espai adequat.

VI.) Entrevista amb Montserrat Cava, directora del Centre de Documentació i Estudi Salvador Espriu

1) Com veus en aquests moments el tema cultural a Arenys de Mar?

Prou ric, a vegades en excés. Arenys és una població que genera molta activitat cultural tant des dels ens públics com des de les entitats privades. Potser caldria una major coordinació entre tots els agents per evitar sobresaturació o coincidències en les convocatòries d'activitats que poden interessar, potencialment, a un públic similar.

Malgrat que les propostes són força diversificades, crec que caldria ser “més agosarats”, en el sentit que seria interessant que de tant en tant hi haguessin propostes “trencadores” o “transgressores”, si voleu. Això sobretot seria possible en l'àmbit artístic, accions al carrer o, fins i tot, en l'àmbit de les lletres.

D'altra banda, seria interessant que la gent més jove fos la protagonista d'una part de l'activitat cultural (no em refereixo a la que té un accent més festiu), generant activitats al seu gust i sobre els temes que els puguin interessar, i que pot ser també lloc de trobada amb generacions de més edat. Caldria comptar amb algun espai “autogestionat” que els procurés “llibertat d'acció”. En aquest sentit, seria bo també que les entitats privades s'obrissin més a participació dels joves dins de les entitats, els joves són el relleu, són el futur.

2) Com valors específicament els equipaments i recursos a nivell municipal?

En aquest moments, els equipaments municipals han quedat una mica caducs o obsolets. Recordem que la biblioteca ha hagut de recórrer a un edifici extern on poder-hi ubicar la sala d'actes i una part del dipòsit-magatzem. El museu també es troba repartit en dos edificis. Malgrat que, tant un equipament com l'altre, s'han anat adequant a les seves necessitats, renovant les instal·lacions, etc., segurament necessitarien una reubicació en edificis pensats per a aquests usos i amb tots els recursos que actualment ofereix la tecnologia. Un altre servei que pateix de manca d'espai i condicions, des de fa molts, molts anys, és l'Arxiu Històric.

Pel que fa al Centre Cultural Calisay, indret que acull gran part de l'activitat cultural anual, tot i que indiscutiblement cal mantenir moltes de les estructures de l'edifici, caldria actualitzar-lo, de manera que “el vell i el nou” anessin de la mà.

Val a dir que la sala d'exposicions que és de mida molt adequada per a les exposicions que s'hi fan habitualment, és una mica justa per altres propostes que es podrien tenir en compte. Potser caldria disposar d'una altra sala, segurament més espaiosa i adequada a múltiples tipus d'“exposicions” i/o “instal·lacions” o usos.

Potser el que es posa en evidència és que som una població no massa gran que genera molta activitat cultural, que necessita una actualització d'instal·lacions/equipaments i hàbits, però amb dificultats per afrontar la inversió que suposaria i el manteniment posterior.

I en paral·lel cal contemplar també les entitats privades també amb activitat cultural i que pateixen també per l'estat, situació i adequació de les seves instal·lacions a l'activitat que desenvolupen (Ateneu, Seràfics...), entre d'altres dificultats, sobretot econòmiques.

3) Com creus que s'haurien de concretar projectes en curs com la Casa de les Lletres (altres...)?

No tinc notícia que ara mateix la Casa de les Lletres sigui un projecte en curs, per raons òbvies. Això no significa que no sigui un projecte que es pugui repensar. En l'anterior punt ja he comentat la situació en què es troben els equipaments culturals arenyencs. Actualment, arreu, els equipaments que s'han actualitzat més i que fan de veritables centres culturals dels municipis són les biblioteques. No és mala idea concebre un CENTRE CULTURAL on ubicar-hi aquests serveis que són coincidents en l'ús que en fan els usuaris i ens els interessos que els mouen a anar-hi. Recordo que en el projecte de la Casa de les Lletres s'hi contemplava també una sala d'exposicions i una d'actes.

4) Què consideres més positiu en l'àmbit de la cultura en general?

Entenc que es refereix a la nostra vila. La capacitat que tenim com a població relativament petita de generar activitat.

5) Què et sembla més negatiu en general?

També entenc que ens referim només a Arenys. Tal com he comentat anteriorment, intentar una major coordinació entre tots els agents que generen activitat cultural, amb unes relacions més fluïdes. Potser trobar la manera de fer una bona difusió cap enfora de la població. I també de saber "importar" la cultura de fora cap a casa, que el món és gran i s'ha de conèixer.

Un altre aspecte que seria interessant seria el de facilitar les sortides col·lectives per anar al teatre, a concerts, visites culturals, etc.

6) Quins consideres que són els millors actius en el teu àmbit concret?

Segurament la figura literària a qui està dedicat el Centre. És un dels escriptors de referència de la literatura catalana, molt ben valorat també a fora de la nostra contrada.

I un actiu potent que té Arenys és justament la vinculació de l'escriptor amb la vila. És un privilegi que la mítica Sinera s'inspiri en la realitat, que va ser, de l'Arenys de final del XIX i principi del XX. Arenys hauria d'aprendre a "servir-se" en el millor sentit de la paraula d'aquest privilegi amb un projecte seriós, respectuós i de qualitat. En aquest aspecte és on convergeix la cultura, amb el turisme cultural, amb l'àmbit educatiu... I aquí és on entra també el paper que hi juga el cementiri.

D'altra banda, el fons que hem anat confegint al llarg del anys i la rica biblioteca personal d'Amàlia Tineo, per citar dos elements, fan que el Centre sigui especialment atractiu per a la gent que es dedica a la literatura, les humanitats, etc.

7) Què et sembla que manca en el teu àmbit concret?

Segurament que els governants es creguin que Espriu és un actiu per a Arenys. No s'hi val a esmentar-lo en els discursos per quedar bé i després no ser conseqüents. No han faltat ocasions en que la continuïtat del Centre ha perillat, però ningú no ha sigut capaç d'agafar el cotxe i anar-se'n a visitar Folgueroles, Palafrugell o Barcelona, per veure i viure en directe el valor que aquestes poblacions han donat a figures equiparables a Espriu com són Verdaguer, Pla o Maragall.

El 2008 va significar un salt qualitatiu molt important el fet que el Centre Espriu s'instal·lés al Pavelló Sert. Però aquest no pot ser el punt i final.

VI) Entrevista a Pep Quintana, escriptor i guia turístic

1) Com veus en aquests moments el tema cultural a Arenys de Mar?

En el tema cultural, Arenys de Mar està encallat des de fa anys i panys. Jo crec que falta imaginació. Perquè vam descobrir una sèrie de tòpics que són bons, que són vàlids, i els arrosseguem any rere any, legislatura rere legislatura i els de dretes copien els d'esquerres i els d'esquerres copien els de dretes i aquí hi ha una manca d'imaginació absoluta i total. Perquè aquí, bé sí, Arenys i Sinera, i la pàtria de l'Espriu, i el cementiri i l'any passat va ser el centenari; bé, d'acord, doncs molt bé, es va fer l'any Espriu, d'acord, molt bé. Però és que no sortim d'aquí i a mi això em sembla una mica doncs que estem encallats. I jo faria alguna proposta; si vols la faig. Per exemple, aquí a Arenys ja fa massa temps que s'està buscant la possibilitat... i d'això en parla el govern actual de Convergència i en va parlar el govern anterior, que el ram de la Cultura el portava la d'Iniciativa i tots en parlen i ningú no ho fa. Per exemple, el tema de la Casa de les Lletres, que a mi em sembla magnífic. Aquest tema comença a ser greu i comença a ser urgent. Perquè el que no té sentit, cap ni un, és que la Biblioteca faci una feina i la Montse Cava, per una altra banda, repeteixi la mateixa feina i tot es duplica i tothom treballa per recollir el mateix i tot s'encara cap a una persona gairebé única: Salvador Espriu, Salvador Espriu, Salvador Espriu. D'acord, hi ha Ferran de Pol, d'acord que hi ha Fèlix Cucurull. N'hi ha d'altres; el metge Miquel i el filòsof Moles. D'acord que n'hi ha molts de vius i que una mica fan i desfan. D'acord que hi ha el pare Pons Guri com a historiador; d'acord tot el que vulguis. Però vinga: Fem una autèntica Casa de les Lletres; fem-la ja d'una vegada per totes. I la meva aportació a aquesta idea que jo sé que la té tothom i tothom se la fa seva i tothom es pensa que és pròpia i és més vella que el anar a peu. I evidentment, no és de cap polític encara que se la farà seva.

Però bé, quina és la idea que jo aportaria? Doncs per a la Casa de les Lletres jo crec que l'Ajuntament hauria de fer mans i mànigues i tots els esforços per aconseguir comprar, ajudat per totes les institucions que calguin; Diputació, Generalitat i qui sigui, comprar la casa d'en Salvador Espriu i fer allà la Casa de les Lletres arenyenca, una casa oberta a tothom, una casa que s'ha de ben pagar i fer-ne no sé si un museu o no, que també, i tant que sí, però fer-ne l'autèntica Casa de les Lletres. El despatx de Salvador Espriu, que està intacte, podria ser la sala reservada a l'obra magnífica i esplendorosa de l'Espriu mateix. Però en una altra sala, en un altre dormitori, hi hauria d'haver totes les lletres d'aquest poble de lletraferits, que aquí hi són des del gran Espriu i els Pol, el Pare Fita, el Pare Forn, els Cucurull, els Pons, els Ferran, fins a l'últim treball del nen de l'Institut

que ha fet un treball de recerca sobre coses d'Arenys sigui en aigua freàtica, sigui en poesia espriuana, sigui en la pesca i l'esperma del calamar, sigui en el que sigui. I allà hi hauríem de ser tots. Hi hauries de ser tu, estimada Magda, tu i els teus escrits, hi hauria d'haver en Bilbeny, hi hauria d'haver la Teresa d'Arenys, hi hauria de ser jo i hi hauria de ser tanta i tanta gent; hi hauria de ser l'actual regidor de Cultura, que està fent sermons cada cinc minuts, hi haurien de ser tots els programes de Sant Roc i de Festa Major, hi hauria d'haver tot el que Arenys ha produït en el món de la Cultura tant sigui imprès com en imatges, vídeos... És que hi ha molt, molt per triar, moltíssim.

I això seria reciclar una casa, que passaria a ser una casa museu, que jo crec, per exemple, el que és l'eixida, el famosíssim i arxiconegut "jardí dels cinc arbres" i el menjador amb aquelles magnífiques reproduccions de la història de l'Esther bíblica que va inspirar Espriu a escriure la Primera Història d'Esther; allò podria ser una espècie de sala de conferències a l'estiu, obert de bat a bat. Allà s'hi podrien fer uns vespres, uns concerts íntims amb nocturnitat, uns concerts intimistes, es podrien fer unes xerrades, organitzar unes trobades d'intel·lectuals, tota una sèrie de coses i es podria fer un espai tan increïble, amb una atmosfera tan bonica... I després, quan s'organitzen les rutes espriuanes, les que faig jo i les que fan els altres, tenir l'oportunitat d'acabar aquella ruta a la casa i poder explicar i poder-te passejar pel "jardí dels cinc arbres".

A mi em van dir: les Clarisses serà la Casa de les Lletres. Això ho sento d'ençà que van marxar les clarisses, al cap de mig any ja es va començar a dir. I allà no s'hi fa res. Jo no sé sinó s'han entès, si els preus, si aquí, si allà, tot això és un drama tan increïble... No ho sé, tot ho veig encallat i bé, no sortim de la clàssica festa major, de una festa de Sant Roc molt gloriosa, molt ufanosa, molt reeixida, que sí que ha anat a més però tot ho acabem amb una mica de folklore i aviat ho enllestim. I sort de la Biblioteca, per exemple, que s'ha autoimposat de fer feina que segurament no li correspondria però en fa molta: de xerrades, de presentacions de llibres, d'històries, i bé, s'ha autoimposat de mantenir la cultura del poble en primer nivell, però sinó... I ja et dic, no es tracta dels polítics que veig que fan exactament el mateix els d'una banda que els de l'altra. Els que han de venir, no ho sé, però els que hem tingut fins ara ho han fet si fa o no fa igual.

I la casa de l'Espriu és prou gran perquè hi cabés la biblioteca?

No, la Biblioteca no hi hauria de ser allà. La Biblioteca hauria de continuar essent on és ara. Però tot el que és la col·lecció local, que avui ho tenen apilonat i de qualsevol manera a la Biblioteca, tot allò se n'ha d'anar a la Casa de les Lletres. I tot allò, ben organitzat és el que se n'ha d'anar a la Casa de les Lletres. Les col·leccions, els programes, les "Vides Parroquials", les "Ametlles d'Arenys", les "Agendes", totes les revistes, tot allò ben posat i ben organitzat. Que sigui un autèntic lloc de consulta d'aquestes coses. Ara vas a la Biblioteca i només de veure aquell foc de Sant Joan de papers, és que ja marxaries. I quan tu treguis tot allò, la Biblioteca recuperarà espai. Ara, la Casa de les Lletres també pot dependre de la Biblioteca, és clar. Avui en dia per això no hi ha problema. Tot microfilm i quan endolles un ordinador allà es pot encendre aquí.

Em sembla, però, que més aviat el que es volia era ajuntar la Biblioteca, l'arxiu, el Centre Salvador Espriu...

Sí, però per a això necessaries un espai molt gran. En canvi així recuperes per al poble una casa que passa a ser una casa museu, que és institucional i aconseguixes..., en fi, jo crec que el poble en sortiria molt beneficiat. Bé, les Clarisses és gran però potser no cal que sigui tan gran. I la casa de l'Espriu és força gran també. Per fer la Casa de les Lletres del poble, per a tots els escriptors vius i morts i per recollir-hi tot el material que genera la premsa, tot això segur que hi cap. Si a la Biblioteca ho tenen tot en una sala... Però apilonat i de manera poc edificant. La col·lecció Ferran de Pol, la tenen allà sota... Et diré més, jo vaig regalar a la Biblioteca i en definitiva, al poble, un quadre d'en Ferran de Pol que no l'he vist mai penjat enlloc. El tenen en un magatzem, cara a la paret. Per estar com està ja estava bé a casa meva. I això vol dir doncs que aquest quadre se n'hauria d'anar a la Casa de les Lletres i lluir-lo allà.

Home, tal i com ho plantejés és bona idea... I la Biblioteca també guanyaria espai...

Està clar que guanyaria espai, un espai que se'l mereix perquè la Biblioteca fa molta feina i hi va molta gent. Jo cada vegada que entro a la sala de la col·lecció local, m'agafa una mena de tristor. Ja sé que si hi va algú i demana qualsevol document, qualsevol història, qualsevol revista antiga, qualsevol el que sigui, aquelles noies acaben trobant-ho i és un lloc de consulta, però, home, podent tenir-ho decent, endreçat i en un lloc solemne, tenir-ho d'aquesta manera... És que marxaries només de veure-ho. La casa de l'Espriu és també molt gran, té uns espais enormes, és un lloc magnífic, esplèndid. S'hi podrien fer tantes altres històries entorn de la Casa de les Lletres... a l'estiu, a l'ombra d'aquell "jardí dels cinc arbres" agradabilíssim... Jo crec que si es plantejés de manera seriosa i rigorosa a la família i se'ls hi fes entendre el guany pel poble i se'ls hi pagués bé; que allò podés tenir-ho i gestionar-ho el poble...

Faltaria però convèncer la família...

Doncs se la convenç. I com se la convenç? Primer amb paraules, després amb accions i després amb quartos. Altrament, actualment la casa és una propietat indivisa de tres germans, que no és el millor que pugui passar i sempre és més fàcil entendre-s'hi que amb un de sol. Si cal es fa una reunió, es parla bé, potser es pot fer una fundació, la família se la pot incloure en aquesta fundació, hi haurà representants de les institucions; tot el tema de l'organització posterior és el de menys, el primer es convèncer la família. Ara, potser sí que no hi ha manera de convèncer-los, però com a mínim s'ha de provar, sinó es prova segur que no s'arriba enlloc.

Sí, és molt bona idea. Menys costós que Les Clarisses...

I més històric, més cèntric i molt adequat.

I el Centre d'Estudis Salvador Espriu hi cabria de sobres...

Hi hauria la sala Ferran, la sala Pons Guri, la sala Cucurull, la sala dels arenyencs vius, la sala especialitzada de la premsa escrita, de la premsa radiofònica, de la premsa amb imatges... Podria ser magnífic. Ara s'ha de treballar, és clar. Però és clar és que no sortim... Ja et dic, jo crec que falten idees aquí. Ens gronxem molt en el que tenim, la història, la crema de la bóta, els macips. La cultura popular, que està molt bé. El poble ja n'ha fet de coses, com, per exemple, la pesta que està més que bé i que és una cosa que realment ens diferencia de la resta de pobles i que lliga esplèndidament amb el que és la tradició i, per tant, és una evolució de la tradició magnífica, preciosa.

El que és popular ja es fa bé; mira quan jo era un *criajo*, del campanar, la nit de la crema de la bóta baixaven quatre piules i tres bombetes, ara es fan uns focs artificials amb criteri, tot i que no ho fan uns professionals sinó un grup d'arenyencs que tenen aquesta idea i ho estan fent magníficament bé.

Que jo que sé, que la pesca afluixa, doncs els vaixells de pesca han de fer jornades de turistes per ensenyar a pescar la gent. No serem el primer poble ni l'últim. I d'això se n'ha parlat i sé que fins i tot ha arribat al Parlament de Catalunya perquè en Benet Maimí va portar-ho però no avança. Ho han parlat els de dretes, els d'esquerres però no avança. A canvi d'unes poques monedes, d'un preu assenyat, pots anar a passar una jornada en un quillat i veure com pesquen i participar del ranxo de pescadors i prendre el sol i fer una jornada particular, una jornada diferent. Però per què se n'ha parlat tant i s'ha avançat tant poc? No ho sé. Això és turisme però és un turisme cultural que s'hauria d'explicar com funcionen les arts, quins peixos tenim al Mediterrani, com està la situació en el moment actual, en que tenim un mar buit, un mar fotut, un mar malalt i així anar intentant educar pedagògicament i intentar explicar-ho a qui calgui i a qui sigui. Però no s'avança.

I després, en el port, per exemple, en un vaixell vell, un quillat que estigui ja a les últimes, que tingui les hores ja contades es podria fer una espècie de museu, una espècie de reproducció, que tu podries acabar la jornada de pesca visitant aquell vaixell, no una sala, tot el quillat, que veuries la sala de màquines i veuries què i com pesquen, tot un resum de la jornada que hauries viscut, les arts, les xarxes, com funciona, i tota una fitxa tècnica: corre tantes milles per hora, gasta tants de litres de gasoil, etc. I això s'hauria d'organitzar al port d'Arenys i donaries vida al port i hi hauria gent que cobraria unes entrades, que tindria feina i seria un element turistico-cultural a Arenys. I, per exemple, podries acabar la jornada, arribant a quedar d'acord amb tots els restaurants del port i tu ja pagues un sopar autènticament mariner, un sopar de sonsos, de seitons fregits, de calamars, en fi, del peix que es pesca al poble. I de maires, del peix que traïem a Arenys. I organitzar-ho i anar en un sol paquet tot, però està clar, sinó hi ha imaginació... O hi ha mandra i no es fa res, doncs no es fa res.

D'això se n'ha parlat però no funciona. Llavors jo que sé, s'hauria de buscar el vi de la comarca, que és vi de tot beure, el vi d'Arenys, és que hi ha moltes coses a jugar i a potenciar i tot és possible i tot està per fer que diria en Martí Pol però no es fa, no es fa. S'avança molt a poc a poc i molt lentament, i veig que els polítics se senten satisfets

fent la viu viu i anar tirant de veta amb el que hi ha de sempre i qui dies passa, anys empeny.

2) Com valores específicament els equipaments i recursos a nivell municipal?

Jo t'he parlat genèricament i t'he parlat d'un parell de coses a fer que donarien un ímpetu i que no ens dedicariem exclusivament a ensenyar el cementiri que està molt bé, jo no vull pas que el tanquin, però que no sigui tan exclusiu.

Llavores podríem entrar en detalls. De detalls petits se n'han de resoldre, molts. Per exemple, durant tot aquest hivern, tot aquest hivern, l'església parroquial, el millor retaule barroc del país, el millor i més solemne retaule barroc de Catalunya, tot l'hivern ha estat tancat. Per falta d'algú que estigués a la porta més o menys controlant. Tot l'hivern. Bé, doncs això no té sentit. Si tenim un retaule i és el millor del país, no té sentit que estigui tancat. Quina solució s'ha de donar? No ho sé però l'han de buscar. I qui l'ha de buscar? Doncs els polítics del ram. Que s'entenguin amb el rector i el sagristà. I que arribin a uns acords. El que no pot ser és que estigui l'església tancada tot un curs. Mira que en venen de visites i totes han de marxar amb la cua entre cames. Doncs ja m'explicaràs. I així podríem anar fent.

Per exemple, un altre, el Xifré. El Xifré l'ensenyen una vegada l'any amb allò de les flors. El Xifré no ha servit mai per a res. I és un espai únic. Però com carai el poble s'ha d'imposar de comprar les Clarisses si té el Xifré com el té? Doncs arregla les teves propietats i després pensa en d'altres a no ser que siguin coses molt exclusives i molt puntuals com podria ser la casa de l'Espriu. Això seria un èxit brutal, eh?, perquè a cal Espriu, segur, segur que si l'any passat, any Espriu hagués estat obert, allà hi hauria hagut cua per entrar-hi, eh? Jo ho sé més que ningú perquè jo hi porto molta gent a fer rutes de l'Espriu i al final tothom se'm queixa: Però com pot ser que no anem a ca l'Espriu?

O sigui que si anem buscant coses puntuals, això de l'església, això del Xifré, no ho sé, segur que hi ha històries i que s'han de resoldre. Però sinó resollem aquestes petites històries com podem aspirar a resoldre les més grans? Això de la pesca... És un poble de pescadors, no? Doncs potenciem la pesca. Però potenciem-la de manera intel·ligent. Però bé, els polítics no es posen les piles. I tenen molt poca imaginació i molta mandra.

3) Què consideres més positiu de la Cultura en general a Arenys de Mar?

Jo crec que sí que hi ha coses positives. No me'n vull pas estar. Crec que la Biblioteca funciona molt bé, tan bé que està fent serveis que no li pertoquen. Fa una gran feina i funciona molt bé i ho té ben organitzat i acull a molts alumnes i fa hores impossibles i fa històries de biblioplatges a l'estiu, i té el tema de la premsa ben organitzat i explica contes i fa cursos de cuina i organitza viatges, fa xerrades cada setmana, hi ha tertúlies literàries. És increïble la feina que està fent la biblioteca. Crec que l'Arxiu també fa molt bé la seva feina i acull tota una sèrie d'estudiosos. Per tant, són dues institucions que funcionen molt bé i no tant gràcies als polítics sinó als professionals que estan al

capdavant i a la voluntat de tots plegats. Que hi ha altres coses que funcionen bé? Sí, el folklore funciona bé; està clar que sempre hi ha molta gent espontània i voluntaris que ajuden a tirar-ho endavant, i l'Ajuntament els ha de recolzar i els ha d'animar. I això ja ho fa. Geganters, sardanes, revetlles, Sant Roc... Jo crec que tot això funciona bé. I després, en aquest poble, culturalment, hi ha molta iniciativa. Hi ha molta gent que escriu, molta gent que fa cinema, que roda documentals, que fa teatre. Hi ha molta gent que dins de l'extens ram de la cultura treballa i treballa bé. D'Agustí Espriu o de Jordi Pons o de Lluís Danesos, n'hi ha molts. Que l'Ajuntament més o menys els recolza? Doncs sí.

I en Roger Pou i l'Oriol Ferran que porta a cap tantes iniciatives i ara amb això dels llibres i en Joan Dulsat que va fer la revetlla de Sant Joan durant molts anys i després ha fet editorials... I jo mateix que tinc seixanta cinc anys però encara si em criden i em demanen, acudeixo. Fa poc he publicat un llibre de contes. I he participat en un curtmetratge d'en Lluís Danès. Sempre que puc hi sóc. I opino, com pots comprovar. I així podríem fer un *suma y sigue* increïble. Hi ha molta gent implicada en el ram de la Cultura, uns més activistes que altres, uns més militants que altres però molta gent.

4) **I el més negatiu?**

A Arenys de Mar i a tants altres llocs, eh? El més negatiu és la mandra. La mandra que impedeix que es treballi més i que es facin coses noves. La mandra en general de molts, el tantsemenfotisme, la mandra en general de molts i la mandra en particular de uns que són els que haurien de portar la bandera. Els polítics s'haurien de posar al davant, traginant la bandera i aportant novetats i aplicant imaginació. Jo insisteixo en això però és que és així. No hi ha més.

5) **I del teu àmbit en concret, l'àmbit de les lletres a Arenys, què consideres que és el més positiu?**

Bé, jo crec que el més positiu és que a Arenys (segurament també hi és a altres pobles perquè tampoc no som cap excepció) però Arenys potser sí que supera una mica la resta de pobles de la comarca i potser sí que fem realitat allò de que som setciències. A Arenys hi ha una vocació íntegra i autèntica a favor de la cultura en general i de l'escriptura en particular, jo crec que sí, que això existeix. I si ara féssim una espècie d'inventari, persones com la Natalie Pons, persones com la Magda Bertran que m'acaba d'enviar un conte dels dàlmates magnífic, persones com l'Agustí Espriu que és un absent i ho deixo aquí, però fariem una llista, Magda, que quedaries acollonida. Mira si hi ha vocació que amb això del viatge de la Biblioteca vaig demanar la col·laboració de gent que escrivís. Avui hi ha una dotzena d'arenyencs que han aportat la seva col·laboració. Una dotzena. Això a altres llocs és impensable.

6) **I el més negatiu?**

El més negatiu per a mi és això de l'església. Que tots els grups que han passat per Arenys, han hagut de marxar amb la cua entre cames sense visitar l'església ni la casa

de l'Espriu i això sap greu perquè són dos elements que la gent demana i reclama i que ja que hi són i que els tenim hauríem de poder mostrar-los i lluir-los i sentir-nos-en orgullosos.

- **ESCENA**

VII.) Entrevista amb Lluís Danès, escenògraf

1) Com veus, en aquests moments, el tema cultural a Arenys de Mar?

No ho veig gaire perquè tampoc hi sóc gaire a Arenys, però bé, no seria per tirar coets, el veig bastant fatal a tot arreu del país.

Fatal per què?

El veig bastant fatal en el sentit de que costa molt agafar dinàmiques de, sobretot d'exhibició d'espectacles, de que puguis... ja és complicat parir-los i produir-los però encara és més complicat poder ensenyar-los i que et paguin un caixet (*caché*)... Sempre ho ha estat però en aquests moments encara ho és una mica més. Ja et dic, el meu àmbit no és només l'arenenc, per sort, perquè segur que no em guanyaria la vida però crec que a Arenys hi ha molt de potencial. Ara, històricament, les regidories de Cultura del poble, igual que tots, han invertit més en festes, en festes majors i en coses d'aquest tipus que no en la base que podria ser dinamitzar gent o ajudar gent que realment tingui un cert interès.

Vols dir que s'aposta molt per la cultura popular i altres àmbits es descuren...

Més que la cultura popular que em semblaria molt bé, per la cosa festiva, la cosa més transversal. Dels diners dedicats realment a la cultura m'agradaria saber primer de tot si és suficient el que es destina que suposo que no i després en quina proporció es destinen diners a festes, el que és una cosa transversal, que hi pot anar des d'una àvia fins a un *nano* sense tenir massa interès en la cultura sinó en la festa, i després, què s'inverteix realment en cultura i de quina manera.

2) Com valors específicament els equipaments i recursos a nivell municipal?

Quan penso en recursos a nivell municipal, jo no sé per exemple, el Calisay, exactament, si dependria més de Cultura o Joventut i també depèn d'on posis el tall en cultura però, bàsicament, penso en el teatre Principal, que forma part d'una gestió privada i no sé fins a quin punt és municipal o no, encara que, òbviament, deu rebre una subvenció. Però crec que hi ha molt pocs recursos municipals invertits en això. Però aquí és el peix que es mossega la cua. No saps si és que no hi ha una demanda o potser, ja que no es crea la necessitat tampoc hi ha demanda. Però crec que a nivell municipal s'havia parlat de crear espais d'assaig per a músics, de que el teatre, algun dia es podrà resoldre, però que el teatre municipal, el teatre Principal, no només sigui d'exhibició sinó que algun dia pugui ser un lloc de recerca, de treball, que es puguin fer tallers, no

sé si d'espectacles que després es podran veure allà dintre o crear més dinàmiques de relació entre el que és el teatre i les arts escèniques en general.

Després la Biblioteca jo crec que és una de les coses que funcionen millor tot i que en aquests moments, segurament, al no haver-hi recursos, s'està més en dinàmiques d'anar fent, d'anar tirant. Per tant a nivell municipal, les facilitats en disposar d'espais i equipaments és cosa que brilla per la seva absència. Tot i que jo, particularment,estic a l'escorxador, que és un lloc molt deficitari; aquests dies, per exemple, no he entrat però segurament se m'ha inundat per la pluja, però bé, jo tinc un lloc per assajar i crec que crear sinèrgies de llocs que s'autogestioni la gent sempre i quant tinguin una mínima solvència, òbviament, aconseguix crear pols d'atracció que faran que passin coses que és el que ens interessa.

3) Què creus que faria falta a Arenys de Mar a nivell cultural?

El més interessant potser seria que hi hagués una espècie de Consell de Cultura, que la cultura no només depengués d'un tècnic i un regidor o regidora, que aquest Consell de Cultura també estigués vinculat a altres consells, o sigui crear xarxa; som un país el suficientment petit i amb suficientment pocs recursos i encara més en cultura, que hi ha menys recursos encara, com per poder intentar estar molt al lloro del que està passant al país per poder-ne treure'n el màxim de sinèrgies compartides, en el sentit de que si hi ha un Consell de Cultura en relació al teatre pot ser molt explosiu però potser es pot nodrir també de xarxes que desconec en aquest moment com funcionen però, per exemple, sé que la Diputació ha tret subvencions de xarxes diverses.

Crec que també faltaria el que he dit abans; la possibilitat de tenir espais de gestió seriosa perquè hi hagi referents de coses que funcionin, un pol d'atracció de companyies que puguin fer residències, o sigui que la gent que comença pugui tenir el mirall al davant; seria com allò de l'aprenent. Per tant que Arenys no sigui una única cosa sinó que Arenys formi part d'una cosa, això sempre va bé perquè els recursos els pots repartir i també les despeses i això penso que és bo i que després, segurament el que s'hauria de fer és cuidar les petites iniciatives que comencen, ja sigui un festival de música d'estiu, ja sigui un grup de teatre que està assajant i prestar atenció als que realment poden estrenar fora. Jo crec que Arenys una cosa que té és que hi ha molta gent que es dedica a la cultura però que no estan vinculats. I no estan vinculats moltes vegades per desconeixença fins i tot dels que gestionen això, els regidors o tècnics. Per tant, un Consell de Cultura molt representatiu i molt transversal segurament aniria bé. El que també és veritat és que és molt complicat de vegades – altres consells i similars de poble, ja ho són – el fet que es barreja una gent que munta l'aplec de sardanes amb el més contemporani en no sé què i això de vegades, enlloc de crear unes sinèrgies positives, encara divideix més. És complicat. A nivell municipal al no tractar-se d'una gestió professional en tots els sentits i que tot depèn de la voluntat de la gent, es fa complicat.

És un tema que se n'ha parlat molt; jo des de que tinc memòria en sento a parlar i al final, el que acaba funcionant és la gent que ens anem buscant la vida *por ahí*. Però és

una llàstima. Jo he estat uns anys fora i m'ha anat molt bé treballar a Arenys i moltes de les coses que fem les fem aquí o intentem fer-les aquí. Per tant, moltes vegades no volem diners sinó que hi hagi uns mínims mitjans. Cal tenir en compte que la repercussió econòmica de cessió en el poble hi és, però que de retorn, potser no és econòmic, però sí que dóna la impressió de que a Arenys hi passen coses, que altra gent que es dedica al món de la cultura veu que no és impossible; vull dir que en el fons crees un ambient de que s'estan fent coses i coses de qualitat. Però s'hauria d'articular de manera que s'hi dediqui gent que tot i que estigui implicada en temes culturals, els que gestionin això no hi estiguin excessivament d'implicats, que mantinguin una certa distància i objectivitat, perquè després t'agafa el síndrome d'Estocolmo i acabes escombrant cap a casa.

Jo estic parlant del que sé però potser si parlem de música et diran que falten llocs d'assaig, etc. No es tracta de fer la carta als reis, jo crec que s'ha de ser més obert de mires i crear un ambient que promogui que aquí la cultura no sigui només la festa; s'ha d'anar a una cultura més elevada, més elevada en sentit de més professional.

4) Què consideres més positiu i què més negatiu a l'àmbit de la cultura en general a Arenys de Mar?

Crec que el millor de la cultura a Arenys és la proximitat, la facilitat, en teoria, que tens per arribar als teus interlocutors, en molts casos la relació amb altra gent, el fet aquest del *trueque*, la solidaritat entre cometes entre gent que ens dediquem a això però que de vegades això és també el pitjor perquè la gent fa el que pot, com pot, quan pot i de vegades petites o grans discussions i petites i grans enveges de poble fan que algunes iniciatives no arribin a port. El bo és el mateix que el dolent, que moltes vegades ens coneixem massa, però això passa a totes bandes.

M'estàs parlant del bo i dolent del voluntarisme, que està molt bé que la gent faci coses però la part negativa és que com que són voluntaris no hi ha l'obligació...

Exacte. I això fa que moltes vegades no s'arribi al final, a les últimes conseqüències, o que hi hagi iniciatives brillants que només durin una edició perquè la segona doncs ja ens hem cansat perquè és veritat que s'hi dediquen moltes hores, jo parlo de la cultura però en tot és igual, i cada vegada costa més tot plegat. D'altra banda penso que la crisi ha tingut com a efecte una cosa que també és positiva que és que com que ja saps que ningú et donarà un duro, si realment vols fer una cosa la fas. O sigui la part dolenta és que no et donen un duro i la bona és que qui fa les coses és qui realment vol fer-les i se les creu. Voler fer una cosa no és només dir que la vols fer sinó posar-hi una sèrie d'esforços que de vegades són molt durs. Jo crec que, bàsicament, és això.

5) Quins consideres que són els millors actius en el teu àmbit en concret, l'escena, l'espectacle, a Arenys, i que et sembla que manca en aquest àmbit?

Com a millors actius en el meu àmbit, per a mi particularment, la possibilitat de treballar en un territori molt més relaxat. Portar la gent fora, dóna la possibilitat de viure en el lloc on treballes habitualment, la possibilitat de treballar en un espai de treball, no d'exhibició. Això és important a molts nivells. El laboratori és un trampolí; per exemple, es creen llocs de treball o millor dit, dóna feina al poble; al lloc on vas a dinar, a altres professionals d'aquí com els dedicats a la moda, el lloc on vas a comprar el vestuari, gent del sector audiovisual, per exemple perquè et gravin un vídeo d'un assaig; la gent del poble ve a veure les coses que estàs engegant, que estàs fent; gent de fora d'Arenys ve a Arenys; en molts casos, professionals de primer nivell que entren en contacte amb altres professionals d'aquí... Per tant, en el meu àmbit el millor és la proximitat.

El pitjor, però que per a mi no és el pitjor, és fer-ho arrencar. Però jo penso que una sobreprotecció de les institucions és negativa. Jo crec que l'Ajuntament no ha de donar recursos de manera gratuïta sinó que te'ls has de guanyar. Sinó el que fas és atontar la gent.

- **MÚSICA**

- VIII.) Entrevista amb *La Vella Lola*, duet d'havaneres (Marta Bombí i Josep Bergadà)**

- 1) Com veus en aquests moments el tema cultural a Arenys de Mar?**

Marta: Què t'haig de dir? Jo he estat vivint 18 anys en un poble de Girona, amb molt poc moviment, i estic encantada de la vida. Jo ho veig molt bé. I una cosa molt positiva és que tots els àmbits s'ajuden els uns als altres. Veus per exemple que l'Escola de Música va a buscar a l'Escola de Dansa..., tothom col·labora molt.

Una amiga meva, la Teresa Ginestà, que és de Barcelona, està encantadíssima. Si que a Barcelona es fan moltes coses, però poder viure en un poble on cada dia tinguis agenda... Està clar que sempre es podria fer més però ja es fa moltíssim. Arenys és un poble que es mou molt a nivell de cultura. Tens per triar perquè hi ha molta oferta. I no és pas igual a tot arreu.

- 2) Com valors específicament els equipaments i recursos a nivell municipal?**

Marta: A veure, jo trobaria a faltar un lloc on el jovent pugui assajar. Potser perquè m'hi he trobat amb el meu fill; que no podia assajar a casa perquè està clar els grups de música fan soroll...

Josep: S'haurien de fer boxs d'assaig. Per no molestar el veïnat, perquè si algú toca la bateria, per exemple, o instruments de vent que poguessin anar a practicar a llocs on no molestessin ningú.

3) **Com creus que s'haurien de concretar projectes en curs com la Casa de les Lletres (altres...)?**

Josep: Trobaria a faltar una major interrelació entre la música i àmbits de les lletres. Per exemple, Obeses que han musicat en *plan* no clàssic “El meu poble i jo” de Salvador Espriu i això és tan important perquè acosten les lletres a un sector de gent que potser no hi tindria accés naturalment.

Marta: Jo vaig trobar al·lucinant i emocionant que, a Granollers, a les dotze de la nit, en un concert d'Obeses que barregen molts estils diferents, tot ple de gent jove cervesera, cantessin a cor “El meu poble i jo”. Va ser una passada.

Magda: És una mica el que va fer en Lluís Danés, en el concert de l'Espriu que va barrejar poemes, música, dansa...

Marta: És que en Lluís Danés és un crac, a Arenys hi ha gent molt crac en l'àmbit de la cultura...

4) **Què consideres més positiu en l'àmbit de la cultura en general, a Arenys de Mar?**

Marta: El que ha he dit; com s'ajuda tothom. El dia que vam anar a recollir el premi de literatura d'en Pere al Calisay, (*el segon fill de la Marta i en Josep, en Pere, va guanyar el premi de narració i un accèssit de poesia a La Mostra Literària d'Arenys d'enguany*) aleshores l'Escola de Música va aprofitar l'acte per presentar una música, amb lletres fetes pels alumnes. Vull dir que hi ha interrelació, no? Que tu vas allà i llavors descobreixes també altres coses. Que ajudar-se està molt bé i resulta molt enriquidor a tots nivells.

5) **Què trobaries a faltar en l'àmbit de la cultura en general a Arenys?**

Marta: Res. Bé, potser, ajuts.

Josep: Que no es posin pals a les rodes i ja està.

Marta: Però tenint en compte el moment present, es fan moltíssimes coses. No es pot exigir massa...

6) **Quins consideres que són els millors actius en el teu àmbit concret?**

Marta: Per a mi, que m'agrada molt l'òpera i no tinc accés a anar sempre al Liceu, poder veure les òperes en directe, des de molts llocs d'Europa. Això és molt important.

El teatre Principal està fent una gran feina. I l'Escola de Música... No ho sé, jo estic contenta. I el Festival de Jazz i els concerts a la Gruta de Lourdes...

Josep: I les havaneres. Se'n fan al Calisay, al club de Pesca Mar Esport, al Club Nàutic i a diversos llocs...

7) Què et sembla que manca en el teu àmbit en concret?

Marta: Llocs d'assaig de cara al jovent, que és molt important. Jo he viscut la pena de que un *nano* tingui ganes de tocar i se n'hagi d'anar a Barcelona i llogar un lloc a Barcelona (*en Josep, el fill gran de la Marta i en Josep que tenia un grup de heavy metal*). Si un *nano* té ganes de fer música que ho pugui fer a Arenys. En Joan, el meu nebot, amb la bateria, també, anant d'un cantó a l'altre. És que jo ho trobo importantíssim. I tampoc costaria tant...

Josep: A Sant Feliu de Guíxols han posat, saps aquells contenidors d'aquests del port?, en un lloc una mica aïllat, quatre o cinc amb finestres i amb una porta, amb clau, i ja tenen un lloc per assajar. Això podria ser pagant. Sinó pago no li dono importància.

Magda: Home, en una època de pocs recursos, si l'Ajuntament pot aconseguir algun ingrés... Coses que a més, a més paguis, són interessants.

○ ARTS PLÀSTIQUES

IX.) Entrevista amb el Grup d'Arts Plàstiques Mitjanit

1) Com veieu el moment actual de la cultura a Arenys de Mar?

Marianne Farnov: Veiem la necessitat d'ajuntar, de coordinació entre tots i, en aquest sentit, la iniciativa de l'Oriol Ferran ens sembla molt *adient* (*L'Oriol ha creat una web perquè les entitats culturals arenyenques puguin penjar els actes previstos i així coordinar-se*). La idea és que tots participin més o menys i que hi hagi una mica de relació entre tots. Que s'ha oblidat una mica que Arenys és Set Ciències. Que estan molt bé les fires i els brocanters però hi ha més que això...

A Arenys hi ha molta gent que fa coses. Per exemple, de vegades es va a buscar gent a fora, quan aquí ja hi ha la mercaderia, per dir-ho així, qui ho pot fer. Mira, primer, si aquí hi ha qui ho pot fer.

Jordi Coll: Hi Ha molta vàlua i l'Ajuntament ja recolza però no acaba d'implicar-se... Et diuen que no tenen diners... Però, de vegades, no tot són els diners...

Magda: Que sapigueu que això que dieu tothom hi està d'acord. Que manca coordinació i de vegades coincideixen tres o quatre actes el mateix dia...

Marianne Farnov: Per això aquesta web serà molt útil. Entrem a la web i mirem: Que hi ha algú que fa alguna cosa aquest dia? I veus que no o que ho fan al matí i tu ho programes a la tarda... No solapar-nos.

Magda: De fet, cara a una millor coordinació s'estava parlant de tornar a posar en marxa el Consell de la Cultura que ja havia existit anys enrere...

Marianne Farnov: Sens dubte podria donar un cop de mà...

Jordi Coll: Això ja havia existit. El perill és que potser arribi a tenir tanta força que l'Ajuntament es vegi una mica com si li traguessin protagonisme. De fet, jo, el Consell de la Cultura més que en l'àmbit de la coordinació el veig a nivell de poble, de potenciar temes com, per exemple, el Museu de les Puntes, que cada vegada hi ha menys puntes, per fer-lo més atractiu per al públic; ho veig més en aquest nivell... Veig que és interessant perquè donaria una estabilitat en el tema de la cultura, independentment dels polítics de torn, que podrien anar treballant. Qui diu en el Museu d'Arenys de Mar també en el tema de l'Espriu o dels indians... En les coses que són més identificatives d'Arenys hi hauria d'haver-hi un consell assessor, per a totes les actuacions públiques, però que sigui una cosa de globalitat, de quatre temes que només siguin propis d'Arenys o actuacions com compra de peces d'art; per exemple en el tema del museu de mineralogia hi ha una política d'anar comprant peces o la compra d'una pintura que dius, sinó, mira això es perdrà. En aquest sentit, el veig interessant.

Una altra funció del Consell seria la de control; no sé si saps que en el magatzem del carrer Sant Josep es diu que va desaparèixer molt de patrimoni del museu de la Biblioteca antiga, el museu Pons Guri. Però coses valuoses, de les excavacions de la Torre dels Encantats; després vidre català, ceràmica catalana... Hi hauria d'haver un consell que vetllés per aquestes coses.

Marianne Farnov: Hi estic d'acord però també em sembla interessant que cada grup petit que vulgui fer una cosa tingui alguna canalització, que puguem col·laborar entre tots.

2) Com valoreu específicament els equipaments i recursos municipals, més purament a nivell d'infraestructures?

Jordi Coll: Bé, mira, ara nosaltres ens hem trobat que ens faltava un espai, petit, de la mida d'una saleta. Vam fer la sol·licitud i ens van dir que, és clar, si ens ho donaven a nosaltres ho haurien de donar a cinquanta sol·licituds més que hi havia penjades. O sigui que no tenen una previsió d'infraestructura per poder fer determinades històries. En canvi, s'està perdent el Xifré, i si tenen cinquanta sol·licituds allà n'hi cabrien un bon nombre. Potser cinquanta no però sí vint-i-cinc. També podem notar un cert desequilibri

o desproporció: nosaltres fem la sol·licitud d'un espai ben petit i ens la neguen i en canvi, a en Lluís Danés, li donen tot un escorxador. Hi ha una certa discriminació. Tothom és important i hi ha gent amb molt menys recursos que en Danès i en canvi no se'ls hi dona res.

3) Com creieu que s'haurien de concretar projectes en curs com la Casa de les Lletres (altres...)?

Marianne Farnov: El que estaria bé és que es fes la Casa de la Cultura: un espai amb sales per poder-hi treballar, per poder fer escultura, pintura, que es podés fer teatre, circ, etc. Seria fantàstic. I per a això es podria aprofitar el Xifré, que seria perfecte per a això, que ara està completament desaprofitat.

4) Què considereu més positiu en l'àmbit de la cultura en general a Arenys de Mar?

Marianne Farnov: Jo el que considero més positiu és tota la gent que s'està posant a fer coses, que té ganes justament de fer coses. Hi ha tota aquesta matèria prima de jovent que té idees i projectes i se'ls hi podria domar una mica d'empenta per anar endavant. Es fan coses i es fan coses maques i es fan coses bones però tampoc no hi ha l'empenta per fer-ho; que troben la porta tancada per a qualsevol cosa.

(Marianne recorda que també l'església, concretament els frares. tenien un paper cultural, en la formació dels joves; per exemple amb classes de música, a les que assistien les seves filles. Això al principi. Parla també de la importància de l'església com a espai on s'organitzen activitats culturals relacionades amb la música, amb els concerts de la coral L'Aixa i altres.)

Jordi Coll: Per a mi, només si agafes l'agenda cultural que es passa cada mes, jo crec que el volum d'activitats que hi ha a nivell cultural a Arenys de Mar és envejable; no passa a tots els pobles. I això, el que s'exhibeix, només és una mostra; al darrere hi ha molt de pòsit. No sé si hi ha més de cent entitats a Arenys, si es compta, doncs jo això ho veig molt positiu. Hi ha un pòsit d'activitat cultural que és envejable. Ara; que tot i això, a tot l'entorn, estigui més o menys contenta la gent, jo aquí hi posaria un interrogant. A cada sector tothom té la seva manera de portar-ho, tothom té les seves històries.

5) Què considereu més negatiu, a nivell general, de l'àmbit de la Cultura a Arenys de Mar?

Marianne Farnov: La manca de coordinació, d'una col·laboració més estreta entre l'Ajuntament i totes les entitats.

6) Quins considereu que són els millors actius en el vostre àmbit en concret, de les arts plàstiques?

Marianne Farnov: Jo mencionaré com a molt positiu que quan vam celebrar els deu anys del Mitjanit, ens van fer un gest molt maco allà al Calisay; ens van pintar el Calisay de dalt a baix, ens van donar una paret i ens van dir: “feu el que vulgueu”; va ser molt maco. Es van posar completament a la nostra disposició.

7) **Què us sembla que manca en el vostre àmbit en concret?**

Jordi Coll: Estem una mica abandonats. Si no t’espaviles tu, ells no fan cap iniciativa per a res.

o **FESTES I TRADICIONS**

X.) Entrevista amb Pau Arjona, cap de colla dels Geganters

1) **Com veus en aquests moments el tema cultural a Arenys de Mar?**

Arran del procés independentista, la cultura popular catalana, festes i tradicions, està agafant nova volada, perquè en els últims anys la gent jove no s’hi interessava i la gent gran es feia gran i havia de plegar. Ara tornem a veure una nova edat d’or de la cultura catalana sobretot centrant-nos en els castells. Aquí al Maresme s’ha creat una nova colla, la colla de l’Alt Maresme, se n’han creat 10 més a tot Catalunya i les colles ja consolidades han aconseguit més fites perquè tenen més gent. Això té força a veure amb l’ajut dels mitjans de comunicació. Abans era impensable veure res de cultura popular, excepte la patum i coses més grosses al telenotícies, per exemple. I que fins i tot la *flashmob* dels geganters d’Arenys arribés a sortir per TV3 és una cosa que ajuda perquè dóna molt visibilitat al fet i ajuda a que la gent s’hi interessi, intenti, pregunti i practiqui això que en diem l’associacionisme que es tracta de fer coses sense esperar res a canvi. O sigui que és la forma més altruista d’ajudar.

Pel que fa a Arenys de Mar, ara hem fet una remuntada en els últims 4 anys. Sobretot el patronat de Sant Roc, ha passat de tenir un nombre de macips acceptable, a uns 120, 140 em sembla que vam sortir l’any passat. Els macips han fet una remuntada espectacular. Per part dels geganters nosaltres tampoc ens hem decaïgut, sí que ens hem recuperat bastant perquè hi va haver una època que la cultura popular no interessava i ara, arran del procés sobiranista, tot el relacionat amb la cultura catalana està agafant més volada. Als geganters, la gent s’hi ha anat apuntant, tres o quatre aquest Sant Zenó. Ara és saber-ho administrar per mantenir-ho i fins i tot millorar. Per cert, tenim documents de gegants a Arenys des de principis del segle XIX on es llogaven les figures per acompanyar la processó essent un dels primers pobles del Maresme en fer-ho. Que sapiguem no vam tenir gegants propis fins que es va encarregar construir en Tallaferro i la Flor d’Alba dels quals celebrarem el 60è aniversari el proper any 2015. Volem muntar

una festa immensa pels nostres gegants, per això ja l'estem preparant des d'un any abans.

2) Com valoren específicament els equipaments i recursos a nivell municipal?

A nivell municipal els equipaments són una mica insuficients i en alguns casos deficients perquè no estan gaire ben cuidats però bé, sembla que ara ho començaran a solucionar; el regidor, en Juanjo Almansa, hi està posant moltes ganes i està fent molt bona feina. A nosaltres no se'ns ha dit mai que no i això és important, l'Ajuntament sempre ha intentat donar-nos el màxim possible i sabent que sempre hi ha altres entitats i som molts aquí a Arenys barallant-nos pels recursos que tenim disponibles però mai no hem tingut un no per resposta i sempre s'ha intentat buscar un consens i sempre s'ha intentat aconseguir el màxim possible perquè al cap i a la fi és un benefici per al poble.

D'infraestructures no anem sobrats; ara fa pocs anys que el Calisay és centre cultural; jo crec que va ser la més gran adquisició. I ara queden molts solars com el de la guàrdia civil al rial del Bareu, que estan desaprofitats igual que la plaça Lloveras, just davant, i que tocaria que l'Ajuntament es posés les piles i ho solucionés, igual que el Convent de les Clarisses que sembla que ho tenen més o menys solucionat però allò no acaba de ser públic.

3) Doncs ja que parles del convent de les Clarisses, com creus que s'haurien de concretar projectes en curs com la Casa de les Lletres (altres...)?

Al cap i a la fi, la iniciativa privada sembla el millor per a l'Ajuntament perquè l'Ajuntament hi obté un benefici econòmic que pot invertir després en altres parts del poble. Però, està clar, també estem perdent un equipament per al poble; sabem que la Biblioteca se'ns ha quedat petita i que ja han hagut d'obrir una sala de conferències just davant, això a banda que l'Arxiu va apart. No ho tenen tot concentrat en un edifici i el que es volia aconseguir amb la Casa de les Lletres en el convent de les Clarisses, pel que m'han explicat, era tenir-ho tot concentrat allà. Apart d'això, tenir altres espais com el buc (*o box*) d'assaig, que es farà a les feixes del Xifré, i d'altres equipaments que podien quedar concentrats, com hi ha molts equipaments concentrats al Calisay. En definitiva, es tracta de concentrar, d'ajuntar coses per fer més fàcils les sinèrgies entre entitats i associacions. Com més juntes estan les entitats i associacions, més fàcil és fer projectes junts. I quan vols fer un projecte conjuntament amb les persones com ara vam fer la Federació d'Entitats que som el Patronat de Sant Roc, Geganters, la Crema de la Bóta, Diables i Pubillatge és com més coses grans pots fer.

Per exemple el Blanc de l'any passat (imitació d'un ritual de la Índia, en el que la gent va vestida de blanc i es tira colorant per sobre i nosaltres vam fer una guerra de bombardes plenes de colorant) o les matinals que hem organitzat aquest any; les primeres matinals – no sé si se n'havien fet abans – i la qüestió era fer un recorregut pel poble amb gralles i tabals i vam acabar amb un pica-pica i una mica de música. Va anar

molt bé, va ser distret i va ser omplir un matí que, sempre, des de feia molts anys, havia quedat buit. I que el dia del teu patró no hi hagi cap activitat fins a la tarda que surten els gegants és trist. I des de la Federació vam decidir omplir aquest matí i donar-li algun sentit i sembla que ho vam aconseguir. La gent va quedar molt contenta i ens va felicitar. I a veure si l'any que ve aconseguim millorar-ho.

4) **Què consideres més positiu en l'àmbit de la cultura en general, a Arenys de Mar?**

Primer de tot, la participació i el voluntariat de la gent que formem part de les diferents associacions i entitats que hi ha al poble, perquè hi ha molt pocs pobles de la mida d'Arenys -un poble mitjà, 13.050 habitants- amb tanta gent (jo crec que si comencem a sumar són unes 300 o 400 persones que vulguis que no, suma molta gent) i com més gent es suma més coses grans es poden fer. No hi ha gaires pobles que tinguin nou gegants i a més a més en una sola colla. A Arenys som uns 120 geganters tots concentrats en una sola colla i això ajuda per poder fer coses molt grosses. I a més, també la implicació de la gent del poble en general. Qualsevol acte que muntis, qualsevol cosa que intentis fer, qualsevol idea boja, t'apareix gent. La gent participa molt, li agrada molt participar. Nosaltres viatgem molt, per exemple, l'altre dia vam estar a Girona, en un barri, i no hi havia ningú al carrer. I en canvi a Arenys tothom surt al carrer. Aquí al Maresme, tot el moviment cultural sempre ha sigut molt fort. I quan tu fas una cosa i hi poses totes les ganes i totes les teves energies per tirar-ho endavant i veus que la gent et respon, és quan et sents satisfet amb tu mateix de la feina que has fet i de les hores que hi has dedicat. Perquè nosaltres, apart de la satisfacció personal d'haver fet alguna cosa pel poble, no en traiem res, ni cinc. Es va dir que cobràvem per les sortides. I això no és cert. Nosaltres només cobrem subvencions per muntar festes. Només la Nocturna ja ens costa la meitat del pressupost anual. Per això venem coses i fem activitats per treure diners.

5) **Quins consideres que són els millors actius en el teu àmbit en concret?**

És una satisfacció màxima quan surts amb els gegants i veus que la gent s'ho està passant bé com t'ho estàs passant tu. I muntas la Nocturna; l'any passat vam muntar la Nocturna sortint del cementiri i no podíem ni fer passar els gegants. Hi havia tanta gent que no es podia passar i vam haver de fer baixar gent cap avall perquè no podíem passar. Tot això t'omple de ganes de fer coses més grans, passar-t'ho millor i fer les coses més bé. Això com a geganter.

Coma a macip, el respecte que té la gent per les tradicions d'aquest poble. No hi ha gaires pobles que conservin tradicions tan antigues i tan *raretes* com les que tenim nosaltres com són els naps i cols, la Mare de Déu fumadora, que per desgràcia s'està perdent i d'altres tradicions que són úniques d'Arenys (com els macips, també). Si tu agafes el compendi de tradicions de Catalunya, que és un llibrot impressionant, que es va publicar ja fa uns anys, Arenys de Mar ocupa sis pàgines. No hi ha gaires pobles que ocupin tant. Però està clar, no es poden mantenir aquestes tradicions si la gent no vol. No es poden crear si la gent no vol. Per tant, tot acaba en el poble. Si el poble vol, tot

queda. Per això és important que la gent s'estimi les seves tradicions i vulgui que continuïn.

6) Què et sembla que manca en el teu àmbit en concret?

En el meu àmbit en concret, en els gegants, en totes les colles en general, el que falta és un relleu. La gent es fa gran i no hi ha relleu. Per exemple, tenim una trobada de colles la setmana que ve. Nosaltres tenim apuntades vuitanta persones per sopar i hi ha colles que no arriben ni a vint. I d'aquests vint, alguns baixen de trenta anys perquè són els seus fills. No hi ha un relleu. I sinó hi ha aquest relleu, aquests gegants pot arribar un dia que no surtin. I el que faltaria és pensar una manera d'incentivar. El problema de portar gegants és que no n'aprens el primer dia i fins que no n'aprens és avorrit. I hi ha gent que no té la paciència necessària per esperar a aprendre. El problema, bàsicament, és aquest. Si ho dic per la meva colla, per a mi, faltaria posar uns dies d'assaig o alguna cosa així. Són idees que tenim projectades però que encara hem de tancar i parlar-ho tot molt bé. El que millor funciona, per ara, és el boca-orella.

7) I de l'àmbit de la cultura en general, què consideres de més negatiu a Arenys?

És que a Arenys la cultura està molt ben cuidada. Arenys és un mal exemple de posar un exemple negatiu, valgui la redundància. No hi ha exemples negatius perquè sempre s'han donat facilitats a qualsevol que vulgui muntar qualsevol cosa. L'Ajuntament sempre ha cuidat molt la cultura popular i hem anat molt de la mà de l'Ajuntament. Al cap i a la fi, l'Ajuntament és el representant del poble. I si el poble vol allò, allò és el que ha de voler l'Ajuntament també. Res a dir. L'Ajuntament mai ens ha dit que no i sempre ens ha ajudat moltíssim.

XI.) Arnau Akhtar i Bertran, vocal de la Junta de l'Associació de Geganters d'Arenys de Mar, vocal de la Junta de l'Associació de Pubillatge Arenyenc, membre del Consell Assessor del Patronat de Sant Roc

1) Com veus, en aquests moments, el tema cultural a Arenys de Mar?

Arenys de Mar és un poble amb una cultura molt viva. En comparació amb altres pobles gaudeix de bona salut en termes culturals i tenim un conjunt de gent molt implicada amb la vida de la vila. I per sort, malgrat que a vegades sembli el contrari, tenim molts joves en associacions culturals, cosa que no és fàcil. El que fóra bo és que aquests joves també s'impliquessin en altres associacions més enllà de les més grans i conegudes. De vegades, provoca tristesa veure entitats com l'Esbart Maragall buides i al anar a altres pobles (cosa que he pogut fer amb el Títol d'Hereu), veure joves conscients del valor d'aquests elements culturals (per posar un exemple). Arenys té una història, unes

tradicions i una cultura molt fortes, però cal que la gent jove les apreciï com ho han fet les generacions anteriors, que entenguin el significat de tot plegat. Sinó tenim el risc de caure en la Festa per sobre de la Tradició.

Més enllà dels esdeveniments tradicionals, a Arenys, l'activitat cultural també és molt variada: escoles de Dansa, tallers de teatre amb molt bones produccions, gent amb ganes de fer moltes coses... però potser no prou gent: cal motivar la gent.

2) Com valors específicament els equipaments i recursos a nivell municipal?

Els equipaments municipals, en general, són bons. L'Espai d'Entitats és una eina particularment útil per a entitats que no disposen de local propi, que no són poques. Ara bé, potser cal plantejar-se millor com s'assignen aquests espais, els temps que es cedeixen... No pot ser que hi hagi entitats esperant per entrar i altres que estiguin apuntades a l'espai però no l'utilitzin mai. Encara que el Centre Cultural Calisay és realment molt pràctic en el seu conjunt.

Pel que fa al Teatre Principal s'agraeix molt que, quan es cedeix a associacions de la vila és facin descomptes pel seu ús.

En conjunt, crec que els equipaments municipals són força adients i veig molt positiva la fàcil disposició dels equipaments municipals per a les entitats del poble.”

3) Com creus que s'haurien de concretar projectes en curs com la Casa de les Lletres (altres...)?

Crec que s'hauria de concretar a base de consens: una part dels usos s'hauria de decidir a partir d'una reunió amb totes les entitats cultural de la vila i una altre part dels usos s'hauria de votar en referèndum a la vila, després d'estudiar-ne les funcions més pràctiques.

4) Què consideres més positiu en l'àmbit de la cultura en general?

La gran quantitat de gent que es pot arribar a moure per la cultura popular al poble. I aquesta gent s'ha de cuidar des de les institucions municipals, perquè la majoria de les

vegades ho fan per voluntariat i amb molta bona fe. I això, que és extremadament bo per la vila, de vegades sembla oblidar-se.

5) Què et sembla més negatiu en general?

La desconeixença (des del meu punt de vista) de per què es fan les coses. En la cultura popular s'ha de saber el motiu que ens duu a fer aquests actes, sinó anem malament, perquè la tradició manca de base. És potser una falsa sensació personal, però que em fa certa por (per dir-ho d'alguna manera).

6) Quins consideres que són els millors actius en el teu àmbit concret?

En el meu àmbit, que seria el de la cultura popular, crec que el millor actiu és la visibilitat que té de cara al poble: els gegants es fan veure, els macips es fan veure, els dansaires de la dansa d'arenys o els membres del pubillatge es fan veure amb les seves robes. La gent identifica amb facilitat (alguns amb més facilitat que d'altres) aquests elements populars amb certes festes, i en tenen un concepte predeterminat positiu.

7) Què et sembla que manca en el teu àmbit concret?

Un suport més explícit de l'Ajuntament o les institucions. Està molt bé donar subvencions perquè es puguin realitzar festes i deixar marge de maniobra a les associacions per poder realitzar els actes al seu gust i manera, amb les seves idees, però també cal una predisposició de l'Ajuntament d'ajudar en allò que una associació no arriba o no pot arribar.

XII.) Entrevista amb Enric García Bargo, membre de l'equip coordinador de la *Dansa d'Arenys*

1) Com veus en aquests moments el tema cultural a Arenys de Mar?

No ho segueixo excessivament però miro de saber què es fa i qui ho fa. Em sembla força complet.

2) Com valors específicament els equipaments i recursos a nivell municipal?

Adequats pels temps que corren i els pressupostos dels quals es disposa.

3) Com creus que s'haurien de concretar projectes en curs com la Casa de les Lletres (altres...)?

Com sempre deu dependre molt del cost. S'hauria d'acordar, amb el que es disposi, actuacions realistes a mitjà termini entre l'Ajuntament i les diferents entitats culturals interessades en fer realitat el projecte, sobretot les del món literari (bibliogràfic).

4) Què consideres més positiu en l'àmbit de la cultura en general?

Aconseguir implicar el màxim de gent possible i dur a terme propostes molt diferents, per a sensibilitats diverses.

5) Què et sembla més negatiu en general?

La impressió subjectiva és que molts actes són excessivament específics i en conseqüència una mica elitistes.

6) Quins consideres que són els millors actius en el teu àmbit concret?

Les persones i la bona voluntat d'aquestes malgrat el poc temps disponible per fer les coses i l'escàs pressupost per fer-ne més. Cada any, al Seràfics, es realitzen tallers (coordinats per Assumpta Puig, Eli Mataró, Marta Ribas i David Riera) el primer i el tercer dimecres de cada mes, a les 22 hores, per a tothom que vulgui aprendre els punts de la dansa, de forma totalment gratuïta.

7) Què et sembla que manca en el teu àmbit concret?

Més gent amb ganes de posar-se al davant dels projectes (costa molt "en el meu àmbit" que alguns/unes es facin responsables de tasques concretes...).

o COMUNICACIÓ

XIII.) Entrevista a Josep González Bayo, director de Ràdio Arenys

1) Com veus, en aquests moments, el tema cultural a Arenys de Mar?

Bé, doncs el veig en un bon moment, el veig en un moment amb força, perquè hi ha moltes iniciatives, els tallers de teatre estan funcionant molt bé, les entitats i les associacions estan organitzant molts actes; estem en un bon moment cultural, l'any Espriu ens ha donat potser un plus d'empenta.

2) Com valores específicament els equipaments i recursos a nivell municipal?

Home, els valoro, parlem dels equipaments culturals, eh? Bé, doncs, jo crec que el Museu està molt bé, fan una molt bona feina, dinamitzen molt, aconsegueixen tenir un

nombre elevat de visites de gent de fora; a part, fan moltes activitats i organitzen moltes activitats per donar a conèixer doncs el que fan i el que tenen a les seves col·leccions. El teatre municipal fa una tasca increïble, amb la programació que fa, que si penses en els recursos que tenen és per treure's el barret el que aconseguen fer amb aquests recursos; la Biblioteca també; no és un espai passiu sinó que és un espai actiu que no paren d'organitzar sortides, conferències, presentacions de llibres, xerrades, activitats... La Ràdio no és només un mitjà de comunicació que explica el que passa sinó que també fa que passin coses a través dels diferents actes que organitza, ja sigui la Mostra de Cinema o els concerts de l'Estudi 3 i jo crec que en general, el que faltaria potser són espais base on neixin projectes culturals, no?, on pugui haver-hi una companyia de dansa resident o companyies de teatre; potser caldria donar un cop de mà als Seràfics perquè allò fos aquesta mena de niu de creació o teatre; uns bucs (o boxs) d'assaig, espais on la gent que fa música doncs pugui assajar i crear. Parlem d'espais tipus com unes cotxeres, espais on tant s'hi pugui crear dansa com música com teatre, ceràmica, pintura; espais més polivalents, potser.

3) Com creus que s'haurien de concretar projectes en curs com la Casa de les Lletres, o altres?

Jo crec que el tema de la Casa de les Lletres és un tema polític, que encara està en fase de decidir si cal canviar-la, si cal, a on ha d'anar, amb quin equipament... Prefereixo, però, no opinar sobre la Casa de les Lletres perquè es tracta d'un tema molt complex. Jo crec que tenim una molt bona Biblioteca que podria estar unida al Centre de Documentació i Estudi Salvador Espriu, en un gran espai cultural, segurament, sí. Però en els temps que corren, el projecte de les Clarisses jo el veig una bestiesa, a nivell econòmic, eh? a nivell de projecte el veig una meravella; jo crec que l'Arxiu sí que és un espai que li aniria molt bé sortir d'on està, i anar a aquesta Casa de les Lletres i tenir unes millors instal·lacions, que fos més accessible...

-Sí, també s'està quedant petit com la Biblioteca....

Bé, tenim un espai que potser sí que podria acollir tot això que és la Casa de la Raureta que és un espai preciós, (que es troba davant de l'institut, a l'altra banda), una casa antiga, un palauet, propietat de l'Ajuntament, que està caient a terra i és un espai que té moltes possibilitats. Pel que fa al Xifré, crec que estaria molt bé com a alberg...

-De fet ho va ser durant molt de temps fins que a principis dels 80 es va reclamar el Xifré per al poble...

Ningú ha trobat mai la fórmula per aprofitar-lo...

No; és veritat; han anat passant els anys i allà s'ha quedat.

4) Què consideres més positiu de l'àmbit de la Cultura en general a Arenys de Mar?

Jo crec que el més positiu és la cohesió cultural que hi ha en aquest poble. Si tu penses, per exemple, en un acte com “La Pesta” que és un acte d’expressió cultural, popular; si comptes totes les entitats que hi participen, la gent que no pertany a cap entitat però que com a veïns també hi participa, la Ràdio, que sense ser organitzadora també hi participa, enregistrant i muntant, les músiques a qui a l’Estudi 3, la capacitat que té la cultura d’aglutinar i de cohesionar diferents entitats culturals en un sol projecte, jo això ho valoro molt positivament.

5) I el més negatiu?

Doncs que de vegades costi recolzar projectes d’expressió cultural ja sigui perquè és complicat de recolzar-ho a nivell d’Administració pública o pel que sigui i que es deixin de fer projectes com el FEM Festival que sense que vulgui donar la culpa a ningú, sinó a la joventut d’aquell projecte i potser a la falta d’experiència i de recolzament i d’una esponsorització que ajudés a tirar allò endavant, es quedessin sense festival. Que només haguem tingut una edició d’un festival potent. I quan se’n munta un altre de diferent, potser amb una mica més d’experiència o de recolzament com la Mostra de Música que hi ha hagut aquest any, es comprova que funcionen les coses, quan tothom hi aporta poden funcionar. El que em sembla més negatiu és que a vegades es deixi... o no es doni prou fort la mà a projectes que acaben quedant en no res i potser valdria la pena tirar endavant.

6) Quins consideres que són els millors actius del teu àmbit en concret, la comunicació, a Arenys de Mar?

-Home, doncs Ràdio Arenys. La feina hi ha uns dies que la fem millor, uns que la fem pitjor però independentment de que tinguem dies més bons i més dolents a nivell informatiu, com a entitat, com a mitjà de comunicació estem molt consolidats. I som una marca reconeguda. Jo crec que Ràdio Arenys és un valor afegit al poble, com el mite del Calisay o el Còndor, que a nivell industrial és un valor afegit perquè és una marca potent, una marca reconeguda, una marca que li dóna valor, doncs Ràdio Arenys, en aquest cas, també.

Ja té més de trenta anys, oi?

De moment, anem pels 35.

7) Què et sembla què manca en el teu àmbit en concret?

Mira, ara mateix, a l'àmbit de la comunicació manca el mateix que a l'àmbit de la cultura, que a l'àmbit de la sanitat que a qualsevol àmbit del sector públic que és l'estabilitat pressupostària i la creença en allò que et pertany, o sigui la responsabilitat dels polítics en aquells serveis que tenen, siguin del tipus que siguin, si hi creuen, recolzar-los, que en el nostre cas sempre ens hem sentit recolzats, com els altres mitjans de comunicació d'Arenys. Però com el CAP i com els hospitals i com els serveis socials i com les escoles estem patint el que pateix tothom que és la crisi. Tot i això aquí no ens podem queixar.

Annex 1

Informe: Cultura - Arenys de Mar 2013-2014

L'informe constaria d'una introducció, amb una descripció del que és la realitat cultural d'Arenys de Mar, en aquests moments, 2013-2014 (potser ho acabaré el gener o febrer de 2014), a tots nivells (entitats, equipaments, participació ciutadana) i una bateria d'entrevistes a diversos arenenyencs i arenenyenques actius en el món de la cultura i també algunes a ciutadans del carrer, de diverses edats.

Enquesta:

- 1) Com veus en aquests moments el tema cultural a Arenys de Mar?
- 2) Com valores específicament els equipaments i recursos a nivell municipal?
- 3) Com creus que s'haurien de concretar projectes en curs com la Casa de les Lletres (altres...)?
- 4) Què consideres més positiu en l'àmbit de la cultura en general?
- 5) Què et sembla més negatiu en general?
- 6) Quins consideres que són els millors actius en el teu àmbit concret?
- 7) Què et sembla que manca en el teu àmbit concret?

Entrevistes a:

Gestió cultural:

- Isabel Roig i Cases, antiga regidora de Cultura (feta)

Patrimoni i Història:

- Hug Palou, responsable de l'Arxiu Fidel Fita (feta)
- Neus Ribas Sanemeterio, directora del Museu d'Arenys de Mar (feta)
- Montse Rodríguez Fita, coordinadora de l'exposició Arenys de Mar al 1714 (feta)

Lletres:

- Montserrat Cava, directora del Centre de Documentació i Estudi Salvador Espriu (feta)

- Mercè Cussó, directora de la Biblioteca Popular P. Fidel fita (feta)
- Teresa d'Arenys, escriptora

Música:

- Blanca Soler, directora de l'Escola de Música d'Arenys de Mar
- Organització Festival de Jazz
- Organització concerts Gruta de Lourdes
- Director o directora de la Coral l'Aixa
- Director o directora de la Coral L'Esperança
- La Vella Lola (feta)

Arts plàstiques:

- Jordi Coll, Roser Saint German i resta del col·lectiu (feta)

Dansa:

- Anna Xena
- Mercè Freixas

Teatre:

- Jordi Pons

Entitats recreatives:

- Actual president de l'Ateneu, Josep Nogueras
- President dels Seràfics

Festes al carrer:

- President Geganters (Va ser en Pau Arjona, vicepresident) (feta)
- Arnau Akhtar i Bertran, membre del Consell Assessor del Patronat de Sant Roc (feta)
- Aitor Sampere (macips)
- Organitzador dansa Arenys: Enric García (feta)
- Organitzadors Pesta

Cultura popular:

- Albert Estengre

Joves i cultura:

- Toni Curto, director de l'IES Tres Turons

Comunicació:

- Director de Ràdio Arenys, Josep González Bayo (feta)
- Director ATR

Visió global de la Cultura:

- Agustí Espriu, escriptor, director cinematogràfic
- Lluís Danès, escenògraf (feta)
- Vicenç Partal, periodista
- Assumpta Maresma, periodista
- Pep Quintana, escriptor, guia turístic, bibliotecari ambulant (feta)
- Joan Pera, recitador de poesia, antic membre dels Seràfics

Entrevistes a persones del carrer de diverses edats: de 15 a 70, per exemple.

Adreça del Pla d'acció cultural: <http://www.arenysdemar.cat/document.php?id=19287>